

Қарағанды облысы

**Абенова Жулдыз,
средняя школа № 22, ученица 10 класса**

Этот город казался мне самым красивым и чудесным, как наша необъятная казахстанская степь, с ее пахучими травами и цветами. Уже потом, когда мы проходили по улицам города, я увидела всю его красоту. Такое не забывается никогда.

И вот мы в Астане. Красивое здание вокзала кажется необычным, даже воздух здесь какой-то другой. А потом время побежало быстро: встречи, прогулки по городу....

Накануне мы гуляли по городу. Казалось, что все цветы мира были собраны в этом городе, и среди этого цветущего моря музыкальные фонтаны, тысячами брызг разлетающиеся по сторонам. Тринадцатизэтажные здания из стекла и бетона, причудливая архитектура и, конечно, набережная – настоящее чудо света.

У нашей страны за плечами десять лет. За эти годы Казахстан добился многого, но самое важное - это мир и дружба на нашей земле. Решая вопрос о переносе столицы Президент Нурсултан Абишевич Назарбаев провел обстоятельное изучение всей территории Республики. Мгновенно в небо устремились «высотки» микрорайона «Самал», гордо взглянули зеркальными стеклами Резиденция Президента, Дом Правительства. Неузнаваемо переменились улицы, они наполнились автомобильной суетой, праздничной иллюминацией, удивленными лицами гостей города.

С чаш фонтана на Центральной площади вода с шумом бросается вниз, разлетаясь тысячами капель. Разноцветный паровозик вокруг фонтана катает счастливых ребятишек. Цветы в клумбах покачиваются под мелодию ветра.

Люблю бывать в парке. Деревянный мост перекинулся через пруд. По поверхности воды скользят лебеди и утки. Когда вечером зажглись фонари, река заиграла разноцветными огнями. Мы еще долго бродили по вечерним улицам. Помолчали у Вечного огня и у памятника жертвам сталинских репрессий, положили скромные букеты цветов.

История и сегодняшний день – они так близки! Воздадим хвалу главе моего Казахстана Нурсултану Абишевичу Назарбаеву.

Именно он помог нашему государству стать многонациональной и процветающей державой, благодаря Президенту Республики мы свободны и независимы! Мы, молодое поколение, гордимся своим прошлым, живем настоящим и верим в

[Введите текст]

светлое будущее. Человек без Родины существовать не может. Так любите же свою Родину! Берегите ее красоту! Берегите ее мир! Берегите ее жизнь! И помните всегда: наша Родина Казахстан!

**Абдуалиева Перизат,
школа-лицей № 7, ученица 7 класса**

Как радостно знать , что где- то далеко
живет человек , душа которого болит той
же болью, что и твоя душа, человек,
который любит то же, что любишь ты.

У каждого человека есть малая и большая Родина. Малая Родина- это твоя семья, твой дом, место, где ты родился и вырос, а большая Родина- это твоя страна, государство, в котором ты учишься, работаешь, живешь. Для каждого из нас любовь к Родине начинается с отчего края, с неповторимости родной природы, быта, обрядов, безымянных, но дорогих сердцу песен, сказок.

Жить надо не только для себя, но и для общества, государства, и для того , чтобы быть патриотом, гражданином своей Родины , но с достоинством и честью защищать ее.

Наше государство крепнет и преобразуется год от года. И как доказательство этому - сердце нашей Родины - город Астана . Он становится одним из привлекательнейших городов мира. С каждым днем хорошеет наша столица, привлекая к нам новых друзей. Мирно и дружно живут в Астане люди разных национальностей. Они никогда не делятся, у них не возникают неприятности , потому что они живут в Казахстане, которой руководит правитель. Сердце Астаны - золотая башня Байтерек. Она не только красивая, но и ценное культурное заведение. Красивый и молодой город , как будто манит к себе всех молодых и энергичных людей. С каждым годом численность Астаны растёт. С таким же темпом растёт сам город. За короткое время здесь были построены правительственные здания и гостиницы, торговые дома, музыкальные фонтаны и другие культурные ценности. Если вы хотите окунуться в богатейшую культуру казахского народа и увидеть незабываемые здания, монументы, скульптурные сооружения и памятники, то вы обязательно должны посетить столицу Казахстана - Астану! В этом, конечно же, заслуга нашего Президента.

Удивительная вещь - человеческая память... Обратимся к памяти и вспомним, как все было...

Тысячи талантов лишь рассказывают о том , чем обладает эпоха, но только гений пророчески рождает то, чего ей не хватает.

Астана... В 1830 году она называлась Акмолой, статус официальной столицы Казахстана Астана получила 10 декабря 1997 года.

[Введите текст]

А кто думаете, создал эту красивую столицу?

Великий человек! Великими я называю только тех, кто оказал великие услуги человечеству.

Как сказал в свое время Геббель: « Великие люди - это оглавление книги человечества».

И этим великим человеком является наш Президент - Нурсултан Абишевич Назарбаев. Энергичный , ответственный , решительный и умный политик. Государственный деятель . Жертвуя своим здоровьем , он делает все для того, чтобы нас знали все , чтобы наши потомки гордились своим государством. Он верит в нас, смотрит в будущее и живет для любви.

В этом году Президенту исполняется 70 лет, и 12 лет нашей молодой столице. Я хочу пожелать нашему Главе Государства здоровья, долгих лет жизни, терпения и мужества. А столице - процветания, чтобы Астана стала одной из самых красивейших городов мира.

Я очень люблю свою Родину, столицу, Президента. И как патриот своей страны в будущем я приложу все свои силы, чтобы сделать её еще лучше. Все свои инициативы Нурсултан Абишевич выдвигает не ради собственного международного признания , а для того, чтобы его страну , Казахстан, знали и уважали на всей планете . Достигай высоты и процветай, моя Астана!

**Аймурзина Жанаргуль,
средняя школа № 3, ученица 9 класса**

Мой Казахстан – это самая дорогая, важная, драгоценная, горячо любимая страна. Это Родина моя...

Казахстан – страна больших возможностей, всего лишь полтора десятка лет назад ставшая независимой. Её развитие идёт большими темпами. Президентом Республики Казахстан с 1991 года является Нурсултан Абишевич Назарбаев. Горячо любимый народом человек, сделавший нашу Родину процветающей страной. Он делает для Казахстана всё: регулирует международные отношения и связи, поддерживает внутреннюю стабильность и безопасность страны, приумножая богатства нашей Родины.

В 1997 году Президент суверенного независимого Казахстана Нурсултан Абишевич Назарбаев предложил перенести столицу страны из Алматы в Акмолу. Это решение было принято в связи с важным геополитическим расположением города – в центре Казахстана, в центре Евразийского континента. В 1998 году было принято решение переименовать новую столицу – ей было дано имя «Астана», что в переводе с казахского языка означает «столица». В связи с переносом столицы Казахстана, Астана стала центром государственной, культурной и общественной жизни страны. Это был переломный момент в становлении Казахстана как суверенного, самостоятельного государства. Это сыграло огромную роль в улучшении

[Введите текст]

экономики и политики страны. Молодая столица, меняясь на глазах, символизирует творчество и прогресс народа Казахстана. Над строительством столицы трудились лучшие архитекторы мира. При разработке архитектурной концепции Астаны была учтена идея Президента Нурсултана Назарбаева о придании городу евразийского облика. Наша столица была удостоена премии ЮНЕСКО «Город мира» в июле 1999 года, а в 2003 году была отмечена ведущим мировым рейтинговым агентством Moody's Investors Service.

Астана растёт и процветает, становится все более привлекательной для жителей Казахстана и иностранцев. Это наша гордость, и наш президент всячески поддерживает её развитие и процветание. Вместе с нашей столицей растём и мы!

**Алипбекова Улпан,
средняя школа № 10, ученица 10 класса**

У каждого города есть своё предназначение. Каждый являет собой исключительность, необыкновенность, загадочность, знаменательность. Первостепенные задачи стоят перед городской элитой - столицами. Их значимость очень трудно переоценить. Они – двигатель движения... Столица это в первую очередь показатель развития и процветания всего государства.

Сегодня имя столицы нашей Родины – Астаны стало родным и близким для всех граждан страны. Каждый казахстанец с момента переноса столицы стал жить с ощущением того, что в стране делается большое и нужное дело. Что в стране, потряхнувшей вековое оцепенение и тоталитарные путы, пережившей недавний кризис и разруху, наступают новые, хорошие времена. Казахстанцы, все как один, почувствовали освежающие импульсы надежды и смелости, которые посылала вокруг себя юная столица юной державы – Астана.

История Астаны неотделима от истории нашей Независимости. Обретение новой столицы стало для нас моментом истины, важнейшей точкой отсчета казахстанского пути в потоке глобальной истории.

У каждого государства есть свои символы, при упоминании которых сердца граждан начинают биться сильнее, а души наполняются достоинством и гордостью. Для нас таким символом является Астана. В мировой истории было много случаев переноса главного города страны – всех примеров не перечислить. Выбор главного города всегда определялся высшими интересами государства. Именно такие интересы преследовал президент нашей страны, когда выбирал новую столицу. Новая столица Астана и имя Президента Республики Казахстан Нурсултана Назарбаева неразрывно связаны в истории независимого Казахстана. Это очевидно как для казахстанцев, так и для политических и деловых кругов, широкой общественности, научного и

культурного мира ближнего и дальнего зарубежья. Сегодня, по прошествии более 10 лет с момента переноса столицы Казахстана из Алматы в Астану, никто не может оспорить факт создания новой столицы Президентом страны Н.А.Назарбаевым. Впервые вопрос о переносе столицы Казахстана из Алматы был поднят Президентом в июле 1994 года на заседании Верховного Совета республики. Итогом встречи Главы государства с депутатами стало Постановление Верховного Совета РК от 6 июля 1994 года «О переносе столицы Республики Казахстан», в котором давались указания Кабинету министров в срок до конца текущего года разработать технико-экономическое обоснование переноса столицы. 6 мая 1998 года был подписан Указ Президента «О переименовании г. Акмолы - в город Астану, столицу Республики Казахстан». Решение о переносе столицы принималось президентом в трудные годы. Но он принял на себя ответственность и решился на этот смелый шаг, исходя из долговременных, стратегических интересов страны. Перенос казахстанской столицы из Алматы в Астану был оправдан с политической, экономической и геополитической точек зрения. Роль Президента Н.А. Назарбаева в становлении и развитии города в качестве столицы молодого государства трудно переоценить. В выступлениях Главы государства постоянно звучит забота о достойном архитектурном облике города, в котором должны отражаться не только самые современные архитектурные достижения и лучшие традиции прошлого, но и реализовываться идея особой роли города на евразийском пространстве. «Миссия Астаны, - говорит Президент, - заключается в том, чтобы стать образцовой столицей на всем евразийском пространстве, быть катализатором устойчивого развития Казахстана». Президент контролирует строительство города, и этот контроль он осуществляет не формально, а с глубокой заинтересованностью и чувством ответственности. Практически ежемесячно Глава государства выезжает на строящиеся объекты новой столицы, лично вникает в спектр проблем: от финансирования строительства до деталей внешней отделки и ландшафтных комплексов.

Наша столица - символ возрождения, жизни, становления всепостигающего познания. Столица нашего государства – феноменальное начало, дело, в котором отсутствует апогей, в котором нет места финалу. Каждый день являет собой новую жизнь. Астана – посаженный нами росток, стремящийся к солнцу, счастью и свету.

**Әлмағамбетова Айзада,
№ 1 орта мектеп**

Бүгінде қарыштап өсіп, өркен жайып келе жатқан елордамыз жайлы ой толғай бастасақ, ойымыз еріксіз еркіндік сөзі түседі.

Еліміздің ғасырлар бойы аңсаған еркіндікті, тәуелсіздікті осыдан он шақты жыл бұрын қолға түсірген едік. Міне, сол тәуелсіздік, бостандық алғаннан кейін ел-жұрт өз таңдауын жасады. Жаңа астанаға көштік.

Елордамыз Астана бас-аяғы он шақты жылда өте қарқынды өсті. Көшелер мен ғимараттар кісі танымастай өзгерді. Аз уақыт ішінде үлкен-үлкен мәдени орындар, сәулетті кварталдар пайда болды. Оны баяғыды ертегіде ғана естуші едік қой. Ал, Астана сондай ертегі өмір жүріп жатыр.

Астана- Елбасы Н. Ә. Назарбаевтың қаласы. Ел астанасының оған көшірілуі, "Астана"деп аталуы, жаңа қала болып қайта салынуы—бәрі бір ойынан, ақылынан, іскерлігінен бастау алады. Қаланың жобасы, құрылысы, әрбір кірпіші мен оның қалануы Елбасының көз алдында, бастауымен, қолдауымен іске асты. Әлі де солай. Өзінің туған баласына ата-ана қалай қараса, Президент те барлық істің басында болып, өз ойының дәл іске асуын қадағалайды. Сол кісінің басшылығымен ұзақ ғасырлар бойы армандаған қазақ, орта ғасырдағы гүлденген қалалары шапқыншылықтан қираған көшпенді ел бүгінде әлемдік деңгейде қала салып, өркениетті елдердің астанасына теңдесе алатын, ұлттық символы атауына сай келетін Астанаға ие болды. Аз ғана уақыт ішінде кен далада шаһар орнату, оны өркендету, әлемге таныту қазақ ұлтының арманының орындалғанын, мемлекетіміздің іргетасының берік қаланып, әлемдік деңгейде орын алғанын көрсетеді.

"Біткен іске мінші көп, дайын асқа жеуші көп". Ел ішінде Астанаға мін тағушылар да табылар. Ондағы сәулетті ғимараттар да сынға түсер. Алайда дүниежүзілік сәулет өнерінің соңғы жобалары негізінде әлемнің танымал сәулетшілері басын қосып, елбасының ақылымен жаңа қала салынғаны-тарихи шындық.

Астана мемлекетіміздің қазақы сипатына да ұйытқы болуда. Елбасының халқымыз қалдырған мәдени мұраны жинақтап, ел игілігіне жарату туралы шаралары Астанадан басталып, халықтың ұлттық, патриоттық сезіміне тәрбиелеуге көмектесуде.

Қазіргі Астана – әлемдік қарым-қатынастардың орталығы. Ол алдымен тәуелсіз Қазақстанға қызмет етіп, елдің саяси- экономикалық, өндіріс – техникалық, мәдени орталығына айналды. "Барлық жол Римге апарады"деуші еді бұрынғылар. Қазір бізде барлық жол астанаға апарады. Астанадан тарайды. Оған қаланың инфрақұрылымы да көмектесіп, Сарыарқаның кең даласы іштегі бауырлар мен сырттан келген қонақтарды қойнына сыйғызып жатыр. Дүниежүзілік мәні бар жиындардың көбі Астанада өтетін болды. Өмірі басы қосылмайтын дін өкілдерінің өзі Астанаға жиналып, жыл сайын бейбітшілік пен келісім сарайынан тіл табысып тарайды.

Астана- жас қала, жастар қаласы, оның негізгі тұрғыны да жастар. Жастар бар жерде әсемдік, әдемілік,сезім, махаббат жүреді. Ендеше Астананың адам бойына жылылық, әдептілік ұялататыны да даусыз.

Қыдыр қонған жерге ел қондырған Елбасымыз Нұрсұлтан Әбішұлы Назарбаевтың қажыр-қайратының арқасында, бастамасының негізінде көркі көз сүйсіндіретін Астана қаласының бой көтеріп гүлденуі өмірімізге жаңа серпін беріп, Қазақстанның қарқындап өсуіне қызмет етеді, өркендеуін өрістетеді.

[Введите текст]

Ең саяси көреген, ұшқыр ойлы, кеңшілігі мол, әлемнен сенімді серік таба білген кемеңгер тұлға тұңғыш Президентіміздің арманы жүзеге асты деп айта аламыз.

Астанамыздың тарихы, оның бүгінгі келбеті бізді қайран қалдырып, мақтаныш сезімге бөлейді. Мен үшін елорда – Елбасы, Елбасы-елорда- егіз ұғым. Осы ұғымдарды бір-бірімен ажырату мүмкін емес. Бұл-елбасы бастаған, халқы қоштаған ұлы істің нәтижесі демекпін.

Алға тартып ұсыныстар келелі,
Саясаттың көшін бастап келеді.
Міне, бүгін бүкіл әлем алдында
Асқақтады Елбасының беделі.
Елі үшін арқалаған батпан жүк,
Ортамызға ұялатқан бақ пен құт.
Бүкіл әлем құрметіне бөленген –
О, қандастар,
Елбасыны мақтан тұт!

**Базылбекова Баян,
№ 4 орта мектебінің 10 сынып оқушысы**

Көп аузынан түспейтін,
Отан деген немене?
Оның тұлға, түс, кейпін,
Достым, білгің келе ме?
Б. Ысқақов

Менің Отаным – Қазақстан Республикасы. Әр адамға өз Отаны ыстық көрінеді. Отан – оттан да ыстық. Кең – байтақ Отанымның жүрегі – Астана қаласы.

Астана – Еуразия жүрегі, өзінің мәні бойынша теңдесі жоқ орны, бай тарихы бар. Адамдар Есіл мен Нұраның төңірегіндегі жағалауларды тас ғасырында игеруді бастаған. Бұл жерде қазақтардың соңғы ханы – Кенесары Қасымовтың басшылығымен ХІХ ғасырдағы әлемдік тарихтағы отаршылыққа қарсы көтерілістердің негізгі оқиғалары өрістеген. Археологиялық көмбелер, көптеген ескерткіштер, мұражайлар жаңа астананың өткен кезеңдері туралы естелікті сақтайды. Олар арқылы біздер ежелгі тарихпен, мәдениетпен, көшпенді қазақтардың тұрмысымен, сол жерде тұратын халықтардың әдет-ғұрыптарымен, дәстүрлерімен таныса аламыз.

Тұңғыш Президентіміз сайланып, өкімет жасақталғаннан кейін, дербес ел болудың алғы шарттары іске аса бастады. Солардың бірі Республика орталығын жаңаша белгілеу, жаңаша құру. Қазақстанның астанасын Алматыдан Ақмолаға ауыстыру жас мемлекетіміздің әлі белі бекіп, бұғанасы

катаймаған кезі мен жетіспеушілік, қиындықтары мол өтпелі кезеңінде Елбасымыз Н.Ә.Назарбаев тарапынан алға қойылған еді.

Астананы ауыстыру тосын да сирек оқиға. Қоныс аудару да адам өміріндегі айрықша оқиға болып саналады. Адам өмірбаяны сияқты мемлекет тарихында да қоғамның, мемлекеттің саяси орнын, орналасқан жерін өзгерту туралы талай кезеңдер болды. Жалпы астананы көшіру процесі- біртұтас эпопея деуге болады. Астананы ауыстыру көптеген экономикалық, саяси, демографиялық, географиялық жағдайларға байланысты туындады. Ел астанасы Ақмолаға ауысқаннан кейін қаланың атын өзгерту мәселесі алға қойылып, шешімін де тапты. Ақмола 1998 жылғы 6 мамырда Президент жарлығымен «Астана» болып өзгергені белгілі. Ал мекен ауыстырудың қолайлылығы біріншіден, Астана қаласы республиканың орталығында орналасқан, екіншіден, жаңа құрылыстар бұл өлкенің экономикасын көтеруге, әлеуметтік жағдайын жақсартуға мүмкіндік береді. Сөйтіп 1998 жылы 10 маусымда Қазақстанның жаңа астанасы- Астана қаласының салтанатты тұсаукесері болды.

Астана қаласының өмірге келуі Н.Ә. Назарбаевтың есімімен тығыз байланысты дей аламыз. Президенттің бастамасы бойынша республикада ғасырлар тоғысында жаңа астананың құрылысы басталды. Қазір ол өзінің 12 жылдық өмірінде егеменді Қазақстанның әкімшілік орталығы ғана емес, ол- әрі елдің мақтанышы, әрі жүзі, әрі біздің мемлекетіміздің саяси-әлеуметтік, экономикалық табыстарының символы.

«Туған жердей жер болмас, туған елдей ел болмас» – дейді халық мақалы. Бүгінгі күні жас Астана адам танымастай өзгерген. Аз уақыт ішінде ол біздің миллиондаған азаматтарымыз үшін Отанымыздың нағыз жүрегіне айналып отыр. Кез келген жүрек сияқты жаңа астана да Қазақстанның барлық өміріне нәр берумен қатар, ұлттық рух пен сананы көтеруде. Жас Астана Шығыстың талғампаздығы мен Батыстың талғампаздығын тамаша үйлестірген ауқымды құрылыс жұмыстары мен әсем сәулет өнерінің туындыларымен таңғалдырады. Сәулет өнерінің үздік үлгідегі ескерткіштері, әсем ғимараттары және алуан гүлдермен өрнектелген бау-бақшалары қаланың ең озық рухани құндылықтарды бойына жинаған мәдениетті қалаға айналғанын көрсетеді, Еуразиялық мемлекет екендігін айқындай түседі.

Елордада Президенттік Мәдени орталық, Конгресс-Хол, Мәдениет сарайы, халықаралық деңгейдегі мейрамханалар салынып, Есіл өзенінің жағалауы көркейтіліп, жаңа алаңдар, саябақтар бой көтеріп, кітапхана, спорттық кешендер, театрлар, оқу орындары, мұражайлар, «Президент мұражайы», 2001 жылы 8 қыркүйекте Қазақстан Президентінің бастамасымен «Атамекен картасы» тарихи-этнографиялық кешені ашылды.

Сөйтіп, Астана біздің көз алдымызда Қазақстанның ең көркем қаласына айналып келеді. Көз алдымызда өсіп-өркендеп жатқан қаламыздың күн санап құлпыра түсуі, оның жасыл желегі жайқалып, аспанмен таласқан биік үйлері, көңілімізге шаттық ұялататын күндерін көру біздің арманымыз болатын. Арманымыз кезегімен жүрегімізден орын тауып келеді деп ойлаймын. Бейбіт

[Введите текст]

өмірде баянды бақытымыз ортаймай, Елбасы ұстанған бағытын болашақ ұрпақтар қалтқысыз жалғастыра берсек, еліміздің жүрегі – Астана қаласы дамуын, өркендеуін арттыра береді. Тек, адал еңбек, елге деген сүйіспеншілік, құрмет керек. Сонда болашақта бұдан да көркейіп, әлемге әйгілі, көркін суреттеуге сөз жетпейтін сәулет орталығына айналады және экономикасы жоғары қала болады деп толық сенемін.

Астананың болашағы-біздің болашағымыз. Сондықтан ақын Т. Молдағалиевтің

Болашақ сенде тамаша,
Боларсың адам Қадірлі.
Сол Отан үшін қаласа,
Аяма жалғыз жаныңды. –
деген өлең сөзін көңілге түйіп жүрген дұрыс деймін.

**Балтабекова Бахытгуль,
средняя школа № 3, ученица 10 класса**

Казахстан – независимая, свободная страна, идущая вперед, процветающая, летящая, широкорасправив крылья, навстречу будущему. А какая у нас столица! Просто новое чудо света! В 1998 году руководство страны приняло решение переименовать новую столицу – ей было дано имя «Астана», что в переводе с казахского означает «столица». На сегодняшний день Астана стала центром государственной, общественной и культурной жизни. За короткий период времени Астана расцвела и похорошела, словно из невзрачной гусеницы появилась великолепная красавица – бабочка. В рекордно короткие сроки изменился облик Астаны. Каждое здание – это архитектурный шедевр... Восточные купола президентской резиденции напоминают о мечетях, мавзолеях и дворцах времен Тимура, площадь, которая называется Круглая, — это новое осмысление советской культуры, пирамидальное здание Дворца мира и согласия – это прикосновение к культуре Египта, «Байтерек» - это воплощенная в современность жемчужина казахского фольклора.

А особенно красив ночной облик столицы: искусная подсветка зданий, огни уличного освещения, гирлянды, многоцветные фонтаны на реке Ишим, фонари набережной, яркие витрины магазинов, баров.

В июле 1999 года Астана была удостоена премии Юнеско «Город мира», а в 2003 году отмечена ведущим мировым рейтинговым агентством Moody's Investors Service. Молодая столица стала важной частью «казахстанского бренда». Сейчас Астана имеет все основания для того, чтобы войти в число тридцати лучших городов мира.

Астана – это гордость нашего государства. С расцвета столицы начинается новая эпоха в истории Казахстана. Астана – это город, превращающий сказку в реальность. Сегодня наша столица – неотъемлемая часть нового образа Казахстана, страны, устремленной в двадцать первый

век. Она, словно маленькая страна, где сбываются все мечты. Астана – это зеркало, которое отражает дух казахстанского народа, современного многонационального Казахстана.

Первый Президент нашего государства Нурсултан Абишевич Назарбаев. Н.А.Назарбаев – выходец из простого народа, он тот, кто стал путеводной звездой для всех казахстанцев. Восемнадцатилетним юношей из Чемолгана, окончившим Каскеленскую школу – интернат, он пошел работать чернорабочим. Таскал кирпичи, месил глину, копал землю. И благодаря духу патриотизма, желанию помочь Родине – он поступил в институт. Нурсултан Абишевич прошел длинный путь от чернорабочего до Президента Республики Казахстан. Он внес огромный вклад в развитие и процветание нашей Родины. Благодаря нашему Президенту мы живем под мирным небом, и в нашей стране мирно сосуществуют представители более 130 национальностей. Сегодня о Казахстане знают в любой точке мира. Президент Республики Казахстан делает все, чтобы наше государство стало великой державой. А величие любой страны – это её граждане, поэтому во всех своих выступлениях, в ежегодных Посланиях Нурсултан Абишевич подчеркивает особую роль молодежи. Ведь мы – это будущее страны. Кто, если не мы, позаботится о завтрашнем дне нашей республики?

А недавно нашему Президенту было присвоено звание «Лидера Нации». И я думаю, что он достоин этого звания. Наш Президент - это тот лидер, который, как великий Данко, жертвует собой ради счастья своего народа. Я верю: он приведет нас в счастливый, согретый теплом, мир. Человек, считающий золотым достоянием дружбу, доверие, согласие, знающий, в чем счастье народа, всегда сможет найти правильный путь для создания великой державы.

Наш многоуважаемый Президент Н.А.Назарбаев говорит: «Мы обязаны всеми имеющимися возможностями государства, каждого гражданина нашей Родины сохранить благополучие в нашем общем доме – в Республике Казахстан». Эти слова побуждают каждого задуматься над вопросом: «Что я могу сделать для страны?». Если по-настоящему любить страну, кем бы ты ни был, ты найдешь ответ в своем сердце. Дух патриотизма подскажет, как помочь стране.

Для меня Родина, любовь к ней, чувство патриотизма связаны не только с красотой моей земли, с ее неиссякаемыми богатствами, но и с людьми, создающими её историю, прославляющими её величие.

Путь к независимому Казахстану был непрост. Казахстанцы, пережив немало тяжелейших периодов в своей истории, не утратили главного – веры в свои силы. Каждое поколение вносит свою лепту в историю, культуру, будущее своей страны. Огромную роль в жизни нашей Родины сыграли ветераны Великой Отечественной Войны. Им мы обязаны тем, что живем в мире, в гармонии и согласии со своими соседями, что будущее нашей страны непременно будет счастливым. Но и мы, молодежь, приложим все силы, чтобы Казахстан стал великой державой.

[Введите текст]

Дорогая моя страна, расцветающая, как самый прекрасный цветок на свете, я горжусь тем, что родилась и живу именно здесь. И хочу приложить все свои способности к тому, чтобы моя Родина стала еще краше. Я верю в будущее своей страны и своего Президента!

Нет страны краше и лучше, чем Казахстан!

**Гусейнова Самира,
средняя школа № 4, ученица 10 класса**

**... У каждого лидера должна быть определенная высота, которую нужно покорить, мечта – сделать что-то значительное. И нужно ставить на карту свой авторитет, свое будущее ради осуществления этой цели. Так было с идеей строительства нового независимого государства и его новой столицы.
Н.А. Назарбаев.**

Не знаю, кто сформулировал так тему сочинения, но, что человек сделал это, не мудрствуя лукаво, факт. Долго пыталась понять смысл, вложенный в название, но, так и не найдя ответа, решила изложить мысли, пришедшие на ум вместе со словами «Астана» и «Президент».

Мое поколение выросло и повзрослело на фоне роста значения таких понятий, как Астана и Президент. Я не помню, какими они были в самом начале своего пути, но я знаю, со слов родителей, что и столица, и Президент сегодня во многом обязаны друг другу своим становлением, своим значением, своей ролью, которую они призваны играть на международной арене. Уже тот факт, что столицей нашего государства стал бывший город Целиноград, в строительстве которого принимали участие представители многих национальностей, съехавшиеся в Казахстан поднимать целинные земли, внушает уважение и доверие и Астане, и Президенту.

Мои родители очень часто говорят: «Дай, Бог, здоровья Назарбаеву, чтобы ничего не случилось в нашей стране, что может изменить жизнь к худшему!» Я спросила, почему они так говорят, и в ответ услышала, что почти все знакомые моих родителей и знакомые знакомых хотят, чтобы Нурсултан Абишевич Назарбаев всегда был у руля нашей страны, которая сейчас достигла небывалого и невиданного расцвета, о которой сегодня знают во всем мире, благодаря, отчасти, и тем метаморфозам, которые произошли с Астаной, но более тому факту, что нашей стране доверено Председательствование в такой авторитетной международной организации, как ОБСЕ. Понятно, что это назначение дано с учетом заслуг страны.

Когда год назад я приехала с родителями в Астану, сказать, что была поражена увиденным, значит, ничего не сказать: я была просто ошарашена теми красотами, теми высотными, не похожими одно на другое зданиями и жилыми домами, проспектами и скверами, удивительными памятниками и украшениями площадей и улиц, что предстали моему взору. Телевидение дает возможность путешествовать по миру, видеть другие страны и города,

так вот Астана, я считаю, настоящий европейский город, сохранивший черты, присущие азиатской стране. Байтерек - это еще одно чудо, ставшее не только достопримечательностью столицы, но и ее главным символом. На языке детей и подростков, Байтерек - это «Большой Чупа-Чупс», так похожи они внешне и оставляют после себя одинаковые ощущения: чувства радости и восторга. Гуляя по улицам и скверам, замечаешь, как за тобой наблюдают зверушки из подстриженных деревьев, словно оценивают твои впечатления от увиденного. «Красота и великолепие!» – Вот что приходит в голову после поездки

В

Астану.

Тот факт, что независимый Казахстан в такие короткие сроки возвел совершенно новый город, ставший не только столицей нашей страны, но и жемчужиной Евразии, не может не вызвать уважения и восхищения со стороны других государств. И мы, молодое поколение первого десятилетия XXI века, прекрасно понимаем, что первый Президент Казахстана вложил всю свою душу, воплотил все свои мечты в город будущего, в центр передовой мысли и передовых технологий, в центр подготовки высококлассных специалистов. Для нас в столице открыты двери вузов не только казахстанских, но и вузов других государств. И в этом огромная заслуга Н.А.Назарбаева, оспорить которую было бы смешно и несправедливо.

Недавно в новостях по Интернету наткнулась на письмо, которое написали Президенту представители интеллигенции. В нем высказывалась та же мысль, о которой я говорила ранее: люди отдают от всего сердца дань уважения и признательности за все достижения нашей страны и выражают желание, чтобы пост Главы государства принадлежал Н.А.Назарбаеву как можно дольше. Я понимаю беспокойство, и не только беспокойство, этих людей: события, происходящие сейчас в Киргизии, заставляют по-новому посмотреть в глаза так называемой оппозиции, так называемых радетелей за страну, которую хотят сделать чисто мусульманским государством, хотя Президент делает все, чтобы наш Казахстан был светским, объединяющим все цивилизации, чтобы в стране жили свободно все народы и народности, населяющие ее на протяжении длительного времени. Ведь и для нас Казахстан – Родина: здесь родились наши дедушки и бабушки, здесь родились и выросли наши родители, здесь родились и повзрослели мы, будущее своей страны. Я не думаю, что кому-то удастся повернуть время вспять, но понимаю, что гарантом цивилизованного пути развития Казахстана на сегодняшний день есть и остается Н.А.Назарбаев.

На уроках в школе мы часто говорим о том, какой вклад в процветание нашей страны мы можем внести уже сегодня. Одни говорят, что мы сделаем это завтра, получив специальность, другие доказывают, что сегодня мы ничего не можем еще сделать, а третьи, в том числе и я, утверждают, что даже простое участие в повседневных делах: учебе, исследовательской работе, классных и школьных мероприятиях, экологических субботниках по обустройству наших малых городов, участие в судьбе наших ветеранов и

стариков – это уже вклад. Главное, научиться гордиться своим народом, своей страной, своим Президентом, стать достойными людьми, честными и добрыми, готовыми протянуть руку дружбы всем, кто рядом. И тогда всем будет радостно жить в своей стране!

**Еркимбекова Сагынкуль,
средняя школа № 3**

Столица... Когда говорят об этом, возникают ассоциации с красивым, современным городом, ухоженным, с большим количеством освещенных улиц, парков, скверов, с уникальными современными зданиями, с великолепными фонтанами и площадями... Когда же первый Президент Казахстана Н.А.Назарбаев объявил о том, что Астана будет сердцем Евразии, отношение к столице в корне изменилось. В памяти всплыли Великий Вавилон, древний и могучий Рим, неповторимые Афины и величавый Мемфис. Проснулся истинный интерес и к истории нынешней столицы Казахстана, и к ее особенностям. Тем особенностям, которые позволят нам сделать главный город страны действительно сердцем Евразии. С неподдельным желанием - узнать больше о столице - живет каждый гражданин Казахстана. Мы с гордостью и интересом наблюдаем за ростом новой столицы и с каждым разом убеждаемся в том, что поставленная перед народом задача – построить универсальный город – это не миф и не сказка. И доказательством тому является движение Астаны вперед, ее приближение, шаг за шагом, к заветной цели – стать сердцем Евразии.

Когда впервые попадаешь в степь Великой Сарыарки, ощущаешь то великолепное чувство пространства, которое возможно только здесь. Над головой раскидывается высокое, чистое голубое небо. То небо, которое символизирует бескрайность и полет мысли. Именно такую идею бескрайности и полета мыслей должна была воплотить новая столица. А говоря образно, короля-столицу на шахматной доске государства надо было расположить так, чтобы столица могла контролировать и влиять на скорость социально-экономического развития и прогресса всех регионов республики. Без исключения. Стране, как живительный воздух, нужна динамичная, близкая и понятная столица, открытая всем ветрам Сарыарки и не боящаяся достойно и оперативно реагировать на шквал политических, общественных и социальных потрясений, проносящихся по Великой степи.

Таким образом, в июле 1994 года и было принято решение о размещении административного и политического центра независимого Казахстана в Акмолу – будущую Астану.

Она находится в географическом центре Казахстана и вблизи важных хозяйственных регионов, являющихся ведущими и интенсивными точками роста экономики Казахстана. Город расположен на пересечении крупных транспортных магистралей и соединен со всеми регионами страны. Кроме того, город находится вблизи трансевроазиатских магистралей, являющихся

для Казахстана наиболее простым выходом на многие зарубежные страны. Немало споров и сомнений было по поводу перевода столицы из Алматы в Астану, но решающим стало научно обоснованное мнение Президента Нурсултана Абишевича Назарбаева, который доказал, что перевод столицы сыграет большую роль в утверждении Казахстана как нового независимого государства. Этот шаг был направлен на укрепление Казахстана в геополитическом плане, подтверждая миролюбивость политики нашего государства.

Принятое решение подчеркнуло готовность Республики к равноправному сотрудничеству с Севером и Югом, Востоком и Западом. Появилась уникальная возможность полнее развить преимущество срединного положения страны между Европой и Азией.

Кроме того, столица независимого государства должна быть удалена от внешних границ, находиться по возможности в центре страны для обеспечения безопасности. Да и с точки зрения дальнейшего развития экономики Казахстана, перемещение столицы было выгодным. Благодаря этому стало возможным равномерное размещение населения и производительных сил по территории республики, интенсивное развитие в северных и центральных регионах инновационных и наукоемких производств, прогрессивного сельскохозяйственного машиностроения и широкой сети перерабатывающей сельской индустрии. В целом, это повысило уровень индустриального развития Казахстана, обеспечило эффективное использование и высокую занятость трудовых ресурсов.

Также этот шаг нес неоспоримые преимущества с точки зрения укрепления стабильности межнационального согласия в стране. Ведь курс нашего государства направлен на создание полиэтнического государства, сохранение и приумножение дружбы и согласия между всеми этническими группами, проживающими в Казахстане.

После приобретения независимости наш Президент начал говорить о грандиозных планах построения могучего, сильного государства, которое в будущем войдет в число наиболее конкурентоспособных стран мира. Дух захватывало от этих планов и очень сильно хотелось в это верить. Но были и сомневающиеся. А сегодня уже можно привести яркое доказательство правоты Президента – устремленный в высь и в будущее город мечты – Астану, которая на наших глазах превращается в красивейший город мира. Астана - детище Н.А.Назарбаева, да и своими достижениями нынешний Казахстан обязан в первую очередь именно ему. Недаром наш Президент получил признание международного сообщества как незаурядный и сильный политик.

Хочется закончить свою работу словами Нурсултана Абишевича Назарбаева: «Столица на Ишиме – прекрасный и мирный город с оригинальным архитектурным ландшафтом, уникальными скульптурными символами, с устремлениями в высокотехнологическое будущее, с многонациональным и многоконфессиональным населением, которому свойственны

исключительное чувство взаимного уважения, чувство национального достоинства и бесконечной гордости за свою столицу и за страну».

**Жаңабай Айдана,
№ 10 орта мектебінің 10 сынып оқушысы**

Есіл өзенінің сол жағалауында мыңдаған жылдар бұрын дүниеге келген Қыпшақ сұлтанының әскери тұрағы Қазақстанның жаңа елордасы Астана тарихында өзіндік орны бар. Боз-оқ қаласының үйіндісін ашып, оны зерттеу жұмыстарының арқасында қаланың тарихы ілгеріде жатқаны белгілі болды..

Бұл өлкеде бұрыннан-ақ адамдар мекен еткен. Палеонтологтар, археологтар сар далада жортуылдаған көшпенділер қорғаны жайлы, сонау оныншы ғасырлардағы Боз-Оқ секілді қалашықтың қайталанбас қолөнері мен мәдениеті жайлы археологиялық қазбаларды сөйлеткісі келеді. Ол – уақыттың еншісі, ал, біз бүгінге жеткен ең ескі ғимараттар арқылы Ақмола уездік қалашығының әскери және құрылыстық нығаяуы кезеңі жайлы айтамыз. Сол кезеңдегі тарихи жағдайлар Ресей империясының отарындағы алыс мекендерін бақылайтын осындай әскери қамалдарды салғанынан хабар береді.

Бір кездері Қараөткел арқылы аққан Есілдің суы сарқырап жататын. Ұзақ жол жүріп келе жатқан керуен өзеннің жағасына тоқтап, тыныстап алатын еді. Ал кесененің күнмен шағылысқан ақ күмбезі жолаушыларға ақ сапар тілеп тұрғандай. Міне, осындай, ежелгі Сарыарқаның төсінде қала бой көтерді. Басында қала емес, жай ғана қорған сияқты болатын. Бұл төңірекке қоныстанған қазақтар жылдың қай мезгілі болса да Қараөткелдің тайыздау жерімен жылқы, түйе малын пайдаланып, жаз жайлауға ал қысқа қыстауға көшіп-қонып жүретін. Өзеннің осы тұстағы өзен арнасын жабатын қара түсті құмнан Қараөткел пайда болған. Ал одан Нұра өзеніне қарай он сегіз шақырым жерді Ақмола деп атап кетті. Ал күмбезі алыстан көз тартатын кесене Есілдің жағалауында тұр. Ол жерде бір кездері өзінің даналығы мен әділдігімен бүкіл сахара танымал болған Нияз би жерленген. Оның әкесі Тілеулі батыр қазақ-жоңғар ұлт-азаттық соғыс тарихында өзіндік орны бар адам. Аты аңызға айналған қолбасшы, сардарлар Есет пен Жәнібектің үзеңгілесі болған ол Аңырақай, Қалмаққырған мен Қарақұмда 1710-1729 жылдары болған жоңғар соғысында қыпшақтың 92 руының әскерін басқарған. Сонымен қатар, лайықты ұлды тәрбиелей білді. Кейінірек, Нияз би Абылай ханның беделді кеңесшілерінің бірі болды. Ал күмбезі киіз үйдің шаңырағына ұқсайтын, ақ кірпіштен тұрғызылған кесене осы өңірдің атына айналды.

Содан бері міне, қаншама жүздеген жылдар өтті. 1925 жылдың сәуірінде Қазақстанның орталығын Орынбордан Ақмешітке көшіру туралы шешім қабылданды. Орынбор алты жыл бойы әуелі Қазревкомның, кейіннен Қазақ АССР-інің үкімет органдары орналасқан қала болғанымен, ел астанасы деп ресми атала қойған жоқ. Сол кездің құжаттарынан, баспасөзі мен әдебиетінен астана деген атуды кездестіре

қоймаймыз. Ал Ақмешітті Қазақ елінің шын орталығы ету жөнінде ұйғарым алынғанда, кеңестік республика астанасының атауында мешіт сөзінің тұруы сол кездің идеологиясымен үйлесе қоймағаны анық. Орталық ұғымындағы орда сөзінің кәдеге асқаны сонда. Революция символы қызыл сөзімен кірігіп, Қызылорда атаулы қала пайда болды. Алайда, бір қиындығы ендігі жерде «Қазақстанның ордасы Қызылорда» деген қосарлы тіркес тұрақты қолданылуы тиіс еді. Орталық ұғымына синоним боларлықтай тың сөз қажет еді. Зиялы азаматтар осылайша халық жадында, жыр-толғауларда айтылатын ежелгі астана сөзіне таңдау жасағаны аңғарылады.

1929 жылы астана Алматыға қоныс аударғанда Ілияс Жансүгіров «Жаңа астана» атты очерк жазып: «Алматыға Қазақстан орталығы көшіп келді. Алматы—астана болды. Қазақстан ортасы—ордасына орнықты. Қазақстан еңбекшілерінің ұйтқысы—орталық, өкімет мекемелері басты ұйымдар жаңа қонысына ірге тепті» деп қуанды. Қазақстан орталығы, Қазақстан ортасы, ордасы деген түсініктерді Ілияс та астана сөзімен жарыстыра қолданады. Бір кездегі сарай, орда, астана сөздерінің елдің қоғамдық саяси өміріне, тарихи кезеңдеріне байланысты мәні, атқарар жүгі алмасып отырған тәжірибеге сүйенсек, астана енді қала атауына түпкілікті ауысып, ол ұғымның қызметін басқа балама атқаруы тиіс. Мыңжылдық қолданбасы бар, бір кездерде осы мағынаны білдірген орда атауының елорда түрінде қайта оралуы бүгінгі Астанамызға шартты құбылыс.

Елорданы Алматыдан Астанаға көшіру тәуелсіз мемлекеттің алғашқы стратегиялық шешімінің бірі. Бұл мәселені Президент Н. Назарбаев тұңғыш рет 1992 жылы көтерген болатын. Жоғарғы кеңестің елорданы көшіру туралы шешімі елдің аса маңызды оқиғалары хронологиясында 1994 жылғы 6 шілде болып белгіленді. 1998 жылғы 6 мамырға дейін Ақмола деп аталған Астана, Президенттің Жарлығымен 1997 жылғы 10 желтоқсанда Қазақстан Республикасының елордасы деп жарияланды. 1998 жылғы 10 шілдеде Қазақстанның жаңа елордасы—Астананың халықаралық тұсауы кесілді. 1999 жылы Астанаға ЮНЕСКО-ның «Бейбітшілік қаласы» деген наградасы берілді. Бұл атақ қысқа мерзім ішінде әлеуметтік-экономикалық, саяси және мәдени дамуда неғұрлым әсерлі әрі қуатты өсуге, тұрақты этникааралық қатынасты орнықтыруға қол жеткізе алған ғаламшардың жас қалаларына беріледі. Бразилияда өткізілген бұл конкурста, Астана барлық өлшемдер бойынша әлемнің әр түрлі елдерінің он екі қаласын басып озды. Астана өте серпінді дамуда. Елорда көшірілген кезден бастап қала экономикасына салынған инвестиция көлемі 3,5 млрд. доллардан асты. 2007 жылға дейін Астананың құрылысына 238,6 миллиард теңге көлемінде қаражат жұмсау жоспарлануда. Астананың ойдағыдай дамып келе жатқанының белдігілерін оның халқының жедел өсуінен байқауға болады. Елорданы көшіру жарияланған жылы мұнда не барі 225 мың адам тұратын. 2004 жылы елорда тұрғындарының саны екі есе өсіп, жарты миллионнан асып кетті. 1998 жылы Астана еркін экономикалық аймақтың WEP SA халықаралық қауымдастығына кірді.

Әлемнің 15 қаласы Қазақстан елордасының бауырлас қалалары болып табылады, олардың арасында Мәскеу, Берлин, Будапешт, Варшава, Минск, Киев, Анкара, Рига, Бангкок және басқалары бар. Бүгінде Астана тәуелсіз Қазақстанның елордасы ретінде әлемнің саяси картасында берік орнықты. Қазақстан егемендік алғалы бері бірінші рет астанасының орнын ауыстыруда тұрғылықты халықтың мүддесін ескере отырып, дербес шешім қабылдады. Осы іспеттес оқиғалар өмірдің өзі халық пен үкіметінен маңызды шешім қабылдауын талап еткен жағдайларда іске асып жатады.

Ресей, Нидерландия Германия, Пәкстан, Түркия, Бразилия және тағы басқа елдердің астана ауыстырудағы тәжірибелерін мысал ретінде келтіруге болады. Ұлы Ататүріктің жаңа демократиялық Түркия астанасын елдің орталығы Анкара қаласына ауыстыруы тегін шешім емес. Осман империясының құлаған әкімшілік орталығы Ыстамбұл сол бір тарихи кезеңде жаңа талапқа сай келмей, бұрынғы режимнің қайта орнау қаупін туғызды. Болашақ астана ретінде Анкара қаласы түрік мемлекетінің негізін қалап, ғасырлар бойы ұлт бірлігін сақтап келеді және әкімшілік орталық ретінде түрік туын асқақтатуда. Сол кездегі дана Ататүрік шешімінің ұлт мүддесіне сай келенін тарихтың өзі дәлелдеді.

Өткен ғасырда Ресейдің динамикалық түрде дамуын Петр І-дің империя астанасын Нева жағалауына орналастыру туралы шешімінсіз көзге елестету қиынға соғар еді. Сол уақыттағы қала салуға кедергі келтіретін табиғи жағдайлардың қиындығына қарамастан, ел астанасы салынып бітті. Ұлы реформатор «Еуропаға терезе аша» отырып, елдің ұзақ уақытқа гүлденуі мен өркендеуінің бағыт-бағдарын анықтады. Петербург мемлекет астанасының тарихи миссиясын орындап, қазіргі кезде тек Ресейдің ғана емес, Еуропаның, тіпті бүкіл әлемнің экономикалық мәдени және ғылыми орталығы болып табылады. Әрине, астананы ауыстыру жөніндегі әлемдік тәжірибелерді айта берсек, көптеген мысалдар келтіруге болады.

Түркі-монғол дүниесі саяси орталыққа ат беруде ерекше ұстамдылық танытқан. Саяси үстемдік құмарлықты білдіретін немесе мемлекет пен билікшіні мадақтайтын дәріптемелік сипаттамалар атымен ұшыраспайды. Көбіне-көп оның мемлекеттің саяси орталығы екендігін білдірумен ғана шектелген. Қарақорым — әскери қосын қонатын орын. Ұрға — әскер басының ордасы тұратын тұрақ. Сарай — билік мекемесі орналасқан жәй. Олар бұл қағиданы өздері үстемдік еткен кеңістікке де кеңінен дарыта білген. Мәселен, Пекинді монғолдар Ханбалгат (патша қала) деп атаса, қытайлар Бэйцзин — солтүстік астана, ал Нанкинді Нанцзин — оңтүстік астана деп атаған. Жапондар да ескі астанасын Киото — батыс астана, жаңа астанасын Токио — шығыс астана деп атаған. Бұл батыс елдеріне тән дәстүр. Славян дүниесі Византия астанасы Константинопольді Царь-град — патша қала атаған. Кингстон — король тұратын қала атауы соған куә. Сондықтан жаңа саяси орталығымызды жәй ғана Астана атауымыздың тарихи дәстүрлерімен қай тұрғыдан келсек те, терең қабысады. Өткен ғасырларда астананың орнын ауыстыру тек қана сол кездегі жауапкершілік себептерге байланысты болса,

ал XX ғасырдың ортасынан бастап геосаясатқа, экологияға, демографияға қатысты басқа бағыт алды.

Қазақстан Республикасының Президенті Н.Ә.Назарбаевтың мемлекеттің астанасын Ақмолаға көшіру туралы Жарлығын шет ел басшылары түсіністікпен қабылдап, геосаяси мәнге ие деп бағалауда. Еуразия құрлығының дәл «жүрегінде» орналасқан Астананың XXI ғасырда халықаралық саясаттағы маңызды орталыққа айналу мүмкіншілігі бар. Жаңа астананың Алматы қаласына қарағанда көркеюі үшін өндірістік объектілер, әлеуметтік инфрақұрылымдар, әуежайлар, әлемдік деңгейдегі офистер және қонақүйлер салу жағынан көптеген перспективалық артықшылықтары бар.

Еліміздің астанасын көшіру халықаралық байланысты тереңдетуге үлкен септігін тигізбек. Мемлекет астанасының орналасу орны болашақта жолаушылар және жүк тасымалдаудың, сонымен қоса телекоммуникацияның, үлкен халықаралық транзитті жолдар торабының түйісетін орталығы болмақ. Атап айтқанда, кіндік қала Еуропа елдерін Азия Тынық мұхит аймағының жылдам дамумен келе жатқан аудандарымен тез және сенімді түрде байланыстырады. Бас қаланың Астана деген атауына келетін болсақ, оның біршене негіздері бойынша артықшылығы бар. Атап айтқанда, оның бір ғана түсіндірмесі бар және де бұл сөз нақты айшықталған мәнге ие.

Астана атауы ешқандай да келеңсіз саяси немесе тарихи ұғындыруларға салынбаған. Жаңа атау құлаққа жағымды естіледі және графикалық тұрғыда мемлекеттік тілде де, сондай-ақ негізгі халықаралық тілдерде де сәтті көрінеді, оның үстіне естілу әуезі іс жүзінде ешқандай өзгеріске ұшырамайды. Қазақстанның территориялық бөлінбейтін біртұтастығы Ата Заңда бекітілген. Қазіргі егеменді еліміздің шекарасы республиканың қауіпсіздік кепілі болып табылатынын бүкіл әлемдік қауымдастық таныған. Қазақстан астанасының көшуі республикадағы этникалық ахуалды нығайтуға және біздің елдің халықаралық ынтымақтастықтың белсенді мүшесі болуға бағытталған.

Жаңа Астананың жарқын келбеті қалыптаса бастады. Бұрын Астананы тыңгерлердің астанасы ретінде біліп келсек, енді тәуелсіз Қазақстанның бас қаласына айналды. Бұл—үлкен мәртебе. Бүгінде халқы 500 мың адамға жеткен Астана Орталық Азия өңіріндегі күрт дамып келе жатқан қала. Президент әкімшілігі, парламент, министрліктердің орталық ақпараттары қоныстанған тамаша сарай-резиденциялар пайда болды. Келісті қонақ үйлер мен жаңа тұрғын үй кварталдары салынуда. Шетелдің дипломатиялық өкілдіктері үшін резиденциялар тұрғызылуда. Грузия, Қырғызстан, Түрікменстан, Украина және Куба өздерінің елшіліктерін ашты. Елордада Ресей елшілігінің бөлімшесі, ҚХР мен АҚШ-тың өкілдіктері бар. «Астана мен Вашингтон біздің мемлекеттеріміздің жүрегі — биліктің атқарушы, заң шығарушы және сот тармақтары шоғырланған жер болып табылады» деді Вашингтон мэрі Энтони А. Вильямс 2002 жылғы 2 маусымда Астана тұсаукесерінің кезекті жылдығына орай жіберген құттықтау

сөзінде3.Үкіметтің басқару құрылымдары, министрліктер мен ведомстволар, қоғамдық ұйымдар алаңсыз жұмыс істеп жатыр. Ерекше айтатын бір жәйт: бұлардың бәрінде де мемлекеттік тілді қолдану аясы кеңейіп, мамандар, тіпті көшедегі қарапайым адамдар өз ана тілімізде қазақша сөйлей бастады. Мұны да жаңа Астанадағы жақсы жетістіктердің бірі.

Жаңа, тәуелсіз Қазақстанды бейнелейтін жаңа елордамен қазақстандықтардың барлық ұрпақтарының арманы мен үміті астасып жатыр.Астана, бір жағынан, жаңа Қазақстанның мақтанышына, екінші жағынан —ұлттық идеяны орнықтырудың және елді біріктірудің нышанына айналды. Ол елдің орталығында, тарихи кезеңдерде Еуропа мен Азияның транзиттік күретамырын байланыстырған, дамыған индустриялық өңірде орналасқан.

Караганда - 2

**Жансүгірова Алтынай,
№ 5 орта мектебінің 10 сынып оқушысы**

Астана- байтақ жердің кіндігі бұл,
Астана- дарқан төрдің түндігі бұл
Береке, мерекесі ортақ орда,
Астана- жалпақ елдің бірлігі бұл.
А. Асылбек.

Астана сөзі бүгінде әр қазақтың жүрегіне нұр себері хақ. Астана сөзін естігенде елеңдемейтін құлақ, жарқырамайтын жанар жоқ десе де болады.Неге дейсіз ғой?!...

Қазақ халқының тарихында бірнеше Астана болған. Ол Астаналардың тарихы, тағдыры өзгеше. Ал бүгінгі, жаңа қала, бағы жанған ару Астананың соқпағы сөз айтып жеткізердей емес. Бүгін ұйықтап, ертең тұрсаң, алдында күлімдеп арай тауымен сені шаттықтың, жастықтың жас қаласы қарсы алады. Көшеде сабылысқан адамдар, жан-жаққа жөңкілген көлік, мейірімді, сүйкімді кішкене бөбектерді көресің. Бәрі де бір асығыс іс, жаңалық жасауда. Біздің Астана сол жаңарудың, даналықтың қаласы деп мақтанышпен айта аламын.

Астананың өткеніне көз жүгіртсең...

Енді Астана!...

Есіл- Нұра тел емген қос өзеннің еркесі, Сарыарқада сан қала, бағы жанған серкесі.

Бөгенбайдай ұл туып, батыр да болған Ақмола!Үмбетейдей жыр туып, ақын да болған Ақмола! Саққұлақтай би туып, нақыл да болған Ақмола!Алыс- жақын бас қосып, ақын да болған Ақмола!

Арғы- бергі тарихы қазақ елінің қалың шежіресімен біте қайнасып жатқан қаланың өткеніне көз салсақ, алты Алашқа ежелден Қараөткел деген атпен

мәшһүр болған. «Есілде-Қараөткел, Нұрада-Ақмола» деген қария сөзі соны аңғартады.

Міне, қойнауына осыншама сыр мен жер, әр тасы бір тарих ізін салып жатқан Есіл бойынан жаңа қаланың бой көтеруі құбылыс, дәстүрдегі жаңашылдық.

Ақын Әбу Сәрсенбаев кезінде:

Тағдырыңды тапсыр маған, туған жер,
Көркейтуге міндеттімін мен сені-

деп жырлағандай, осы жыр әр қазақтың жүрегінде жатса керек. Сол қазақтың бірегейі, қайталанбас тұлғасы Елбасымыздың да міндеті- туған жерін көркейту. Елбасының елім, жерім деп соққан күретамыры, лүпілі мен асқақ арманы алысқа жетелеп, сұлу қаланың келбетіне кірпіш боп қаланып келеді. Көркем, ғажайып Астананың көркеюі- Елбасымыздың кейінгі ұрпаққа аманаты, салауаты.

Астана бейнесі-қауыз жарып келе жатқан көп гүлді, мол жапырақты өсімдік тәрізді, байтақ Сарыарқа төсіндей жеке-дара жап-жасыл жазира секілді. Астананың өзіне тән қайталанбас келбеті бар, ол- бай мәдениетіміздің, барлық халықтар мен ұлттардың достық ниеті дархан мінездерінің үйлесуінен түзілген ғажайып рухани қала. Сонымен қатар Қазақстан Республикасының әкімшілік орталығы, және де елорда тұрғындарымен қонақтарына жайлы тұрмысты қамтамасыз ететін тез даму үстіндегі қалалық инфрақұрылымы бар шаһар.

Астана-құрылыс нысандарының арқасында ғана емес, еліміздің Президенті және Қазақстан азаматтарының өзінің туған жерін жайнатуға, осы жерден бейбітшілік, келісім мен игілік жазирасын жасауға ұмтылған әлеуетінің арқасында астанаға айналды. Біз Астананың Есіл жағасындағы қала ретінде де, Қазақстан Республикасының астанасы ретінде де, бүгінгі күні едәуір сүйінішті макроэкономикалық көрсеткіштерге қол жеткізгеніне қуанамыз. Президентіміз Нұрсұлтан Назарбаев Әбішұлының шешімімен еліміз жаңа ғасырға қадам бастап келеді, әрі шикізаттық өндірушілік жақсарып, саяси, экономикалық, әлеуметтік құрылыс дамуда. Осының бәріне көп күш-жігер жұмсалды.

Сонымен қатар, Астана- бұл бүкіл қоғамның ереже-тәртібі мен салт-дәстүрі, мінез-қылық құрылымдары қалыптасатын жер. Астананың жаңаруының нышаны- оның көп ұлтты халқының жасампаз күш қуатының куәсі. Бұл соншалықты жеңіл болмады, бірақ халықтың өзінің гүлденген болашағына, ұрпағының келешегіне зор үмітімен қарауы елді одан әрі гүлдендірді. Қазір де қазақ елінің қамын ойлаған Президентіміз халқына арнап мектептер, аурухана мен зәулім ғимараттарды салуды әлі жалғастыруда.

Қала дегеніміз- материалдық болмыс қана емес. Қала дегеніміз- таң қалдырар, тамсандырар сән-салтанаты мен эстетикалық рухы бар өнер туындысы да.

Шығыстың заңғар ойшылы Шыңғыс Айтматов: «Қалалар- біздің өткеніміз, бүгініміз бен болашағымыз. Қаланың бейнесі мен тыныс тіршілігі адамның рухани болмыс- бітіміне тікелей ықпал етеді. Ол ұлт табиғатымен және мінез-кұлқымен тығыз байланысты» деген екен. Ендеше, Астананың көрікті келбеті, қазақ халқының тұрмыс-тіршілігі, болмыс-бітімі, ұлттық сипаты.

Республиканың бас қаласының Астанаға ауысуының өзі Елбасының 2030 бағдарламасының нық қадаммен жүзеге асуының кепілі.

Қазақстан Республикасының бас қаласы Астананың келбеті күннен күнге көркейіп, халықаралық мерейі өсіп келеді. Оның Еуропалық үлгідей бой көтерген әдемі, заңғар биік-биік үйлері көз тартады. Бұл қарыштаған қырандай Қазақстанның қарқынды дамуы.

Кеудесі өрке Есілмен көмкерілген,

Астана- жайған кеме желкені кең.

Іс ірі – алқабына тер төгілген

Мүсіні көрінетін ертеңіммен,-

деген жыр жолдарында, шындықтың негізі жатыр. Ертеңгі ұрпақ елінің тарихын, қала көркінен мүсіндейтін болады.

1996 жылдан бастап құрылыс жүрді.

Еліміздің бас қаласы құрылыстарында өзіміздің он төрт облыс өкілдерінен басқа Түркияның, Польшаның, Албанияның, Жапонияның, Ресейдің кәсіби құрылысшылары, сәулетшілері келіп, әлемдік деңгейдегі ең әдемі де еңселі астаналар қатарына көтеруге үлес қосуда. Тәуелсіздікті тұғырына қондырып, байрағын бейбіт күнде желбіретіп, ел тізгінін түзу бағыт, татулықпен алып келе жатқан Президентіміз Нұрсұлтан Әбішұлы Назарбаевтың ақ жолы.

Айталық, алғашқы жылдары ірі құрылыстар «Самал» ықшам ауданы тұрғын үй құрылысынан басталса, кейіннен оның санын айтып жеткізу қиын. «Интер Континенталь» қонақ үйі, «Стратегиялық жоспарлау комитеті», «Еуразия университеті мен Ұлттық музей ғимараты» бәрі-бәрін түркиялық құрылыс компаниялары ат салысуымен бой көтерген.

«Министрлер кабинеті ғимараты», «Қазақстан Республикасының Президенті мен Үкімет аппараты әкімшілігінің басты ғимараты» барлық газет-журналдарда жарияланып, Қазақстан елін әлемге танытып отыр. Анау «Анкара» қонақ үйін айтыңыз...

Әсем қала мерейтойына орай ерлігі де, өрлігі де ұрпаққа өнеге болып жалғасқан қасиетті қазақ жерінің шежіресін паш етер, көңілі дархан, жаны жомарт қазақ елінің ұлылығын ұлықтайтын асқақтата, айбынды ажарлы Астананың «Қазақ елі» монументі бой көтерді. Тәуелсіздігіміздің символы- «Қазақ елі» монументі асқақтап тұр.

Астана - өнердің де өзгеше өркен жаяр Отаны болып табылады. «Конгресс Холл» сарайында өткен бар өнер жарысы да халықаралық деңгейде өтіп жатыр.

Астананы көрген сайын зор мақтаныш, қуаныш сезімі бойыма келеді де тұрады. Ол - менің Қазақстаным!

[Введите текст]

Қазақстан- осындай алып қазақ деген көштің бағыт-бағдары, жаңалық жаршысы! Астана-даналықтың ескерткіші, бар ұлттың, елдіктің қайнар көзі.

Мен Астанаммен мақтанамын! Өз кезегімде де менде Астананы көркейтуге ат салысамын!

**Жауханова Лаура,
школа-лицей № 7, ученица 8 класса**

Астана была основана в 1824 году как крепостное поселение. Город сменил ряд названий : Акмолинск , Целиноград, Акмола. В 1997 году город Астана стала столицей Казахстана. Сейчас там проживает более 600000 человек. В этом году Астане исполняется 13лет, а его президенту Н.А. Назарбаеву – 70.

Сегодня Астана имеет свой неповторимый облик. Это административный центр Республики Казахстан, с бурно развивающейся городской инфраструктурой, которые обеспечивают комфорт жителям и гостям столицы.

Прекрасные жилые комплексы, величественные здания , цветники и фонтаны, прекрасные памятники архитектуры-сегодня Астана с каждым днем предстает перед нами во всем своем архитектурном блеске. И думаю, что по своей красоте она не будет уступать многим мировым столицам.

Астана, словно распускающее бутоны многоцветное и многолепестковое растение, образует своеобразный оазис среди бескрайних просторов Сарыарки.

Обводные контуры Ишима создают впечатление о новой столице как городе , плывущем по водной глади устья реки. Левый берег – это красивые архитектурные конструкции .

Вот вырос каменный цветок «Байтерек» и , распустив лепестки , представил миру огромный блистающий шар – символ жизни и добра, озаряющий окрестности яркими бликами отражении лучей солнца.

Величественные контуры здания «Казмунайгаза» напоминают срез огромной пирамиды.

Юртообразный купол Резиденции президента с развевающимся национальным флагом словно служит напоминанием всему окружающему о приоритетах миролюбия.

Два стрелоподобных высотных административных здания по бокам светло - синего холма Резиденции напоминают маяки, которые освещают дорогу степным путникам и указывают путь к сердцу Сарыарки.

Два крылатых барса навевают поэтические образы о героическом прошлом казахского народа. Обращая свой взор на правый берег Ишима , наталкиваешься на цепочку современных зданий – жилых комплексов.

Абай, Пушкин, Кенесары и многие другие образы великих поэтов, мыслителей запечатлены в мраморе и бронзе.

Едва ли что-то осталось от провинциального города, который числился столицей Целинного края.

Столица преобразилась. Она приобрела такой вид, что словно говорила : «К занятию поста столицы Казахстан – готова!» И сейчас, когда Астана продолжает стремительно преображаться во всем своем величии, я думаю, что мечта Н.Назарбаева сбылась. Казахстан стал многонациональным центром Евразии, уважаемым и признанным государством во всем мире .

В далеком детстве бабушке Нурсултана снился сон : будто садится ее внук на белого тулпара и сразу взмывается в небо. В этом 2010 году «джигиту на белом тулпаре» исполняется 70 лет. И я верю в нашего Президента как никто другой и знаю, что все у нас будет хорошо. Я, мои родители, мои дети и внуки будут жить в стабильном государстве и их ждет светлое будущее.

**Кәкімжан Айбатыр,
№ 10 орта мектебінің 10 сынып оқушысы**

Елордамыз Астана қаласының тарихының тамыры тереңде жатыр. 1997 жылы қаңтардың 20 жұлдызында Елордамыз Алматы қаласынан Ақмола қаласына Елбасымыз Нұрсұлтан Әбішұлының қаулысымен көшірілген болатын. Ал 1998 жылдың 6 мамыр күні Ақмола Астана болып өзгертілді. Міне осы күннен бастап елордамыз Астананың тамырына қан жүгіргендей, жаңа ғимараттар мен зәулім үйлер тұрғызылды. Қазіргі таңда Ару қаламыз Астана дүние жүзі халықтарының ауызында. Бір қаланың бастан аяқ қайтадан заманауи сәулет өнерінің үздік үлгісімен бір қала салу үшін азғантай уақыт болып саналатын он жылда салынуы әркімге таңдай қақтыруда. Себебі, бұл бұрын соңды болған оқиға емес. Ол зор күштің, ірі қуаттың, ірі мәдениеттің, көреген, алысты болжай алатын астарлы ойдың туындысы. Ол көшпелі қазақ елінің мәдениеттің отырықшы түрін жете меңгергендігінің куәсі, ол Қазақстанның әлемдегі 200 ден астам мемлекеттердің ішіндегі әншейін бірі ғана емес екендігінің айғағы. Қазақ елі ескі мен жаңаны, отырықшы мәдениет пен көшпелі мәдениетті, дала мен қала мәдениетін бірдей бойына дарытқан сонымен қатар кәрі құрлық пен жас құрлықты қосатын яғни Азия мен Еуропаны жалғастыратын алып көпір секілді бірден бір ел.

Бүгінде аспанмен астасқан зәулім ғимараттары алыстан көз тартады. Ақын Мұхтар Шаханов ағамыз:

«Үлкен адам болу үшін ғаламда,

Үлкен арман керек екен адамға», дегендей арман қуып, алдындағы мақсатына қол жеткізу үшін Астанаға еліміздің түпкір-түпкірінен жастар ағылып келуде. Елордамыз мемлекетіміздің жүрегі болғандықтан қазіргі таңда Еліміздің бетке ұстар Оқу орындары мен сапалы Медициналық орталықтар және әр түрлі салаларға қатысты мекемелер жұмыс жасауда.

Міне осындай Қазақстанымыздың жаста әрі сұлу Астанасын көркейтуде Елбасымыздың атқарған шаруасы мен еткен еңбегі ерең. Демек Еліміздің тәуелсіздігінің тірегі, жеріміздің кіндігі, еліміздің түндігі Астананы Елбасымыздың батыл шешіміменен, салиқалы ойыменен өмірге келген, қазақ халқының сан ғасырлық арман-мақсатының шұғылалы шуағы төгілген мекен деуге болады.

Асқақ армандар мен ақталған үміттердің қаласы – Астанамен бірге өсіп, өркендеп келе жатқаным үшін өзімді бақытты жандардың бірімін деп білемін.

Астанамыздың болашағы жарқын. Астана қазақтың бас қаласы болып, өскелең ұрпақтың жарқыраған жұлдыздай келешегіне өз үлесін қосары сөзсіз. Елордамыздың өркендеуі еліміздің өркендеуінің белгісі. Ендеше жаста әрі бас қаламыздың жаңадан қаланған іргетасының берік болуы да мемлекетіміздің болашаққа нық сеніммен жасар қадамының нағыз кепілі. Ал Астананың гүлденіп әлемге танылуы жастардың қолында. Келешегің жарқын болсын, халқымның ақ ордасы, көркейіп, биіктерден көріне бер Астанам!!!

**Кенжебеков Нұрәлі,
№ 11 орта мектебінің 8 сынып оқушысы**

Тарихшылар әлі күнге дейін жер бетінде алғашқы қала қайда, қашан пайда болды деп таласады. Сірә, бұл маңызды емес шығар. Ең бастысы, қалалар адам, халық және өркениет тарихының ең шиеленісті, шаттықты және опықты оқиғалары өткен жерлерде пайда болды және бола береді. Алайда өткеннің, бүгіннің және болашақтың «түйін» түйген жерлерінде айрықша оқшауланып астаналар тұр. Оларға әр халықтың кеңістік пен уақыт арқылы өзінің даму жолында жасаған ең басты жетістіктерін әйгілеп көрсету абыройы бұйырды. Дәуірдің табы мен мәнері екі-үш айшықты сызбамен бейнелене береді.

Астананы құру – ұлттық тарихтың жаңа мәтінін жазу. Мұндай мәртебе әр ұрпақтың маңдайына бұйыра бермеген. Екі мың жылдықтың тоғысында біз шешім қабылдап, Еуразияның жүрегінде іс жүзінде жаңа астана құрдық.

Шағын да әсем қала бүгін ұйқысынан тез-ақ оянды. Ерте оянды. Таң шапағы шаттығын енді ғана шашыратып, шығыстан көмескі көрінген аппақ сәуле сәлден кейін ғана, бірте-бірте айқындалмақшы. Адамдардың жұлдызы жанып, бақытқа кенелетіні сияқты, қалалардың да өз өмірі болады. Қалалар өледі, қайта жасарады, қартаяды немесе даңқы мәңгі өшпейтін жұлдызды қалаға айналады.

Өңгіме мен жайында. Мен – Ақмоламын. Қаламын. Ертіс жағалауында орналасқанмын. Қала болып 1831 жылы құрылдым. 1961 жылға дейін Ақмола қаласы болып аталдым. Кең – дария, ұшар шеті көз жетсе көкжиектен ұштасқан менің Қазақстан атты елімнің бір қойнауында ғана орналасқан қаламын. 1961 жылдан бастап Целиноград атандық әр дәуірдің өз

тарихы бар. Менде бірнеше ұлттың өкілі ынтымақтасып өмір сүрді. Кеңестер Одағындағы ортақ тіліміз орыс тілі болатын. Целиноград. Тың және тыңайған жерді нығайту кезеңін де қуана қабылдады. Ұлт достығы салтанат құрды. Қазір де солай.

1998 жылғы 6 мамырдағы Қ.Р.Президентінің жарлығымен Ақмола қаласының атауы Астана болып өзгертілді. Бұл күн – менің жұлдызым жарқырап, менің жеріме Қыдыр бабамның көзі түскен күн.

1997 жылғы 20 қазанда Қ.Р.Президентінің жарлығымен Целиноград қаласы Қазақстан Республикасының астанасы болып жарияланды. Бұл күн жұлдызы жариялаған тәуелсіз, өркениетті қазақ елінің жаңа алтын әріппен 4-ші астанасының тарихқа жазылуы. Жас Дос! Сізбен бірге тарихқа шегініс жасап көрелік.

Қазақстанның тұңғыш астанасы 1920 жылдан бастап Орынбор қаласы болды.

1925 жылы Қазақстанның астанасы Қызылорда қаласына көшірілді. Атақты Түркісіб құрылысы астананы Алматыға көшіртуге басты себеп болды. Бұл дата 1227 жылғы 3-сәуірде, іс жүзінде 1929 жылы жүзеге асырылды. Астана (1998 жылдың 6 мамырына дейін Ақмола) Қазақстан Республикасы Президентінің 1997 жылғы 20-қазандағы Жарлығымен және Қазақстан Республикасы Парламентінің мақұлдауымен 1997 жылғы 10-желтоқсаннан бастап Қазақстан Республикасының астанасы болып жарияланды. Жаңа елорданың халықаралық тұсаукесуі 1998 жылдың 10 маусымында өткізілді. Осындай тарихтың белестерінен өтіп, тәуелсіздікке ие болған азат еліміздің Астанасы ұлт мақтанышы. Қойнауы небір байлыққа тұнған Қазақстан атты ұлан байтақ жердің бетке ұстар айбыны Астана қаласы күннен күнге жайнап, дамып, көркейіп келеді. Оның болашағы зор екендігін үмітіміз мол.

«Армансыз адам – қанатсыз құс» демекші алға қойған барлық мақсатымызға жетер күн жақындап қалды. Тәуелсіз еліміздің көк байрағы желбіреп, Астана қаласы гүлдене берсін!

Лукаш Анастасия,

№ 3 орта мектебінің 9 сынып оқушысы

Қазақстан – ежелгі ел, бірақ әлемнің қазіргі картасынан ол таяуда ғана, яғни 1991 жылы орын алды. Біздің Отанымыз – егеменді, тәуелсіз Қазақстан мемлекеті. Жүз отыздан аса ұлт өкілдері тұратын осынау қасиетті мекенде, асқақтаған Алатаулы өлкеде, кеңшілігі керемет, дархан дастарқандай далада, егіні теңіздей толқыған, төрт түлігі мыңғырған, өндірісі өркендеген мекенде өмір сүруші әрбір адам өз Отанын жанындай сүйіп, оның көк байрағын көкке көтеруді мақтаныш тұтады!

Қазақстан тәуелсіздік алғаннан бастап көптеген жетістіктерге жетті, атап өтсек: экономика саласында, мемлекет мәртебесі едәуір жоғарылады. Президенттің әр минөті, әр сағаты, әр күні баяғы замандардан бері тағдырға есесі кеткен халқына қызмет етуге арналып келеді. Әлем саясаткерлерінің арасында ерекше болмысымен оқшаулана көрінетін Нұрсұлтан бішұлы Назарбаев

қазақтың, қазақстандықтардың тағдырын бүкіл әлем қызыға қарайтындай жағдайға жеткізіп келеді деуге болады.

Нұрсұлтан Әбішұлы Назарбаев-Қазақстан Республикасының тұңғыш Президенті 1991 жылы 1 желтоқсанда сайланды және қазіргі уақытта дейін.

Н.Ә.Назарбаев 1940 жылдың 6-шілдесінде Алматы облысы, Қарасай ауданындағы Шамалған аулында өмірге келді. Ол қарапайым балқытушыдан бастап, Елбасына дейінгі қиын да қызықты өмір жолын жүріп өткен.

Н.Ә.Назарбаевтың жылы жүзі, жұртты бірден өзіне баурап алатын қасиеті, сөзден өрмек тоқитын шешендігі, кісілігі мен талғампаздығы, психологиялық байқампаздығы, айналып келгенде, елінің, халқының жалпы түркі әлемінің көк туына айналуына ықпал етті.

...«Алатауға сыймай бара жатқан жоқпыз, қимай бара жатырмыз» деп Сарыарқа төсіне Қазақстанның бас қаласын ауыстырған Елбасы Алматы әуежайында абыз тауға бас иіп, ұшаққа отырған. «Астана – Нұрсұлтан Назарбаевтың бастамашылығымен, қажыр-қайратымен, беделімен, бақылауымен салынып жатқан қала. Мұны жалғыз біз ғана емес, алыс-жақын елдердің басшылары – президенттер, корольдер, парламент мүшелері, премьерлер, Астана феномені қызықтырған зерттеушілер, сарапшылар айтып жүрген, тұрақталған тұжырым. Олардан көпшілігі Астана қаласының құрылысын дүние жүзіндегі елеулі оқиғаға балап, сол қаланың бас сәулетшісі бола білді.

1998 жылы ЮНЕСКО-ның шешімімен Қазақстанға медаль және «Әлем қаласы» жоғары атағы берілді.

Астана – Еуразияның жүрегі. Астананың көптеген көрікті жерлер бар. Ол бірінші – «Астана-Бәйтерек» кешені болып табылады. Осы аталмыш кешеннің «дүниеге келуіне» Елбасының көп ықпалы тиді. Есідің сол жағында бой көтерген алғашқы сәулет туындысы. «Бәйтеректі» «өмір ағашы» деп те аталады. Бұл сәулет туындысы халық ертегісі Ер Төстіктің оқиғасы желісімен өрілген. Естерінде болса, өз бақытың іздеп шыққан Ер төстік қиын-қыстау заманда әулім бәйтерекке тап болады. Ұшар басына көз жетпейтін мәңгілік өмір ағашына таң-тамаша қалады. Нақ төбесіне де ұя салған самұрақ құстың алтын жұмыртқасына ие болды. Сөйтіп, бақытты-баянды ғұмыр кешеді. Мәңгілік өмірі жер жаһанға жария етіп тұрған «Бәйтерек» – Бас қаламыздың символы. «Астана-Бәйтерек» үш бөліктен – тамыры, діңі және ұшар басынан тұрады. Астананың қасиетті белгісі болып табылады. 97 метр биіктікте көрініс алаңы орналасқан, сол құс ұнатын ұядай жерден бой келе жатқан Астананың көрінісін көруге болады.

Аз уақыттың ішінде Президенттік Мәдени орталық, Конгресс-холл, Мәдениет сарайы, Л.Н.Гумилев атындағы Еуразия университеті, ауқымды жаңа тұрғын ықшамаудандар, халықаралық деңгейдегі мейманханалар салынып, Абай мен Кенесары ханға ескерткіштер орнатылды.

Жұрттың көз алдында Астана Қазақстанның ең көркем қаласына айналып келеді.

Бүгінде Астана – саяси, экономикалық және әлеуметтік-мәдени мәселелер бойынша түрлі кездесулер өтетін еуразия кеңістігінің орталығы болып саналады.

Біз Қазақстан азаматы екенімізді мақтан етеміз! Елімізді де, елді басқарған ерімізді де.

Ол елдің аты – Қазақстан.

Ол ердің аты – Нұрсұлтан.

[Введите текст]

Әлем мойындаған мемлекетке айналу деген осындай болады.

Әлем таныған тұлғаға айналу деген осындай болады.

Еліңді еңселенту, халқыңның бағын жандыру деген осындай болады.

**Молдақайырова М.,
№ 6 орта мектебінің 11 сынып оқушысы**

Көзіңді аш оян, қазақ, көтер басты,
Өткізбей қараңғыда бекер жасты,
Жер кетті, дін нашарлап, хал һарам боп,
Қазағым, енді жату жарамас-ты! -

дейтін Міржақып Дулатовтың жалынды өлеңі қазақ жастарын, халқын ертеңге жетелеген дауылды жылдардың елесіндей сезіледі.

Өткен тарих – ұрпаққа аманат. Қайсар елдің ұлдары еш қиыншылықтан қаймықпай, болашаққа нық қадаммен қарыштауы керек. Қиындық болмай бақытты шақ болмайтыны белгілі. Сондықтан, арттағы күндер алдағы жетістіктердің куәсі. Заман алға озған сайын мақсат пен міндеттің жүгі ауырлайтыны заңдылық. Сондықтан, арманымыз алға жетелесін! Ата-бабамыз тәуелсіздікті талай ғасыр армандап өткен. Өздерінің мақсаттары күндердің күнінде орындалатынына сенген.

Сондықтан, елі үшін, жері үшін айқасқан, түпкі мақсаттары – тәуелсіздік үшін күрескен. Ол көптен күткен ата-бабаларымыздың мақсаттары, тәуелсіздікке 1991 жылы Президентіміз Н. Ә. Назарбаевтың арқасында қол жеткіздік. Осы жылдан бергі қол жеткізген жетістіктеріміз ұшан теңіз. Мұның барлығы еліміздің ертеңгі – келешек ұрпақ үшін жасалып жатқан игі қадамдар.

1991 жылы 16 желтоқсанда Қазақстан өз тәуелсіздігін жариялады.

1993 жылы 28 қаңтарда Қазақстан Республикасы жоғары кеңесі Қазақстанның конституциясын қабылдады.

1995 жылы 30 тамызда жаңа конституция қабылданды.

1998 жыл Қазақ қазақ болып өз астанасын өзі шешкен шешуші кезең болды. Бұған дейін астаналарымызды «орталықтың» ойынан шыққан астаналар деп қарауға болады. Ақмешітке (1925ж) бізді Мәскеу көшірді. Алматыға (1929ж) да бізді Мәскеу көшірді. Астананы Ақмолаға көшіру Қазақстанның жаңа талпынысының бір белгісі болды. 1994 жылғы шілдеде астананы Ақмолаға көшіруге шешім қабылданды.

Ақмоланың аумағын адамдар өте ерте кезден-ақ мекендеген. Археологтар бүгінгі «Ақорда» маңынан XI ғасырдың Бозақ қалашығының орнын тапқан. Бірнеше ғасыр бойы бұл жерде Қараөткел транзиттік және сауда-айырбас орталығы орын алған. Уақыт өте келе ол Ақмола елді мекеніне айналған. 1832 жылы бұл жерде Ақмола сыртқы округі ашылып, 1862 жылы округтік қала мәртебесіне ие болған. 1961 жылы Ақмола қаласының аты Целиноград болып өзгертілді және ол Тың өлкесінің орталығына айналған.

Тәуелсіздік алғаннан кейін, 1992 жылы қалаға тарихи Ақмола атауы қайтарылып берілді. Бес жыл өткен соң, яғни 1997 жылы 10-желтоқсанда

бұрынғы тыңның астанасы Ақмола қаласы Қазақстанның ел ордасы болып жарияланды.

Академик Қаныш Сәтбаевта кезінде Қазақстан Республикасының астанасын Қарағандыға не Целиноградқа көшіруді ұсыныпты. Ардақты ғалым, қайраткер республиканың астанасы елдің шеткі түкпірінде болмауы тиістігін айтқан екен.

Ақмола атауы ұзақ тұрмады, 1998 жылы 6-мамырда Ақмола Астана болып қайта аталды. Астана деген ғұндардың тілінде «Батыс орталық» деген мағына береді екен. Астана тоғыз жолдың торабында тұрған қала. Жалпы әлемдегі үлгі-қалып бойынша қала астана болу талаптарына сай.

Қазақстан астана ауыстыру ісін аса табандылықпен қолға алған, Қазақстанның тұңғыш Президенті Нұрсұлтан Әбішұлы Назарбаевтың тарихи ерлігі, ел басшысы ретіндегі көрегендігі, көзі жетіп, көңілі сенген істен қайтпайтын қайсар табандылығы мен ерлік-жігерінің молдығынан еді. Мұндай іске тек өз ісінің дұрыстығына бар болмысымен сенген және осы жолда қандай қиындық кездессе де қалтқысыз қолдау көрсетер халқының бірлігіне сүйенген басшы ғана бара алса керек. Президентіміз сол қиындыққа төзіп, оны жеңе білген халықтың бүгінгі өз игілігі үшін, ертеңгі болашағы үшін болатын қиындықтарға қандай жағдайда да төтеп беретініне сенді. Ол қазақ халқының астанасын ғана өзгерткен жоқ, барлық салада, бәрінде түгелімен, түбегейлі өзгертті.

Астана қаласын дамытудың әрбір қадамы Н.Ә.Назарбаевтың тікелей басшылығымен, қадағалауымен жасалып отыр. «Астана менің перзентім» деген сөзді Президентіміздің аузынан жиі естиміз.

Астана елдің жаңаруының символына айналды. Астананың архитектурасында әр түрлі стилдер қатар қолданылған. «Пирамида» деп атап жүрген Бейбітшілік пен келісім сарайының жанынан жаңа тәуелсіздік сарайы салынған. Оның алдында «Қазақ елі» деп аталатын үлкен монумент орнатылған. Оның биіктігі 91 метр. Бұл біздің тәуелсіздігіміз қолға тиген 1991 жылды еске салады. «Бәйтеректің» биіктігі 97 метр, ол елордасы Алматыдан Астанаға көшіп келген жылдың екі цифрына сәйкес келеді. Біздің астанамыз қай жағынан қарағанда да кісі қызығарлықтай.

Астананы көшірер кезде қазақтың саны Ақмолада тіпті аз болған. Осы кезде қазақтың басы өсті. Қазір Астана нағыз қазақтың қаласына айналған. Оңтүстіктен жұмыссыз халықтың біразы Астанаға келген. Демографиялық жағдайы өзгерді. Біз Астана салу арқылы Қазақстанның мүмкіндігін бүкіл әлемге көрсеттік. Дүниежүзіне архитектураның үздік үлгілері бойынша қала тұрғыза алатынымызды таныттық.

Астананың көркеюі – ел дамуының негізгі көрсеткіштерінің бірі.

Мемлекетіміздің басшысы Нұрсұлтан Әбішұлы Назарбаевтың батыл қадамы мен аз ғана уақыт ішінде бой көтерген көз жауын алар әсем Астана жедел дамып, көркеюде.

[Введите текст]

Сарыарқаны қазақ рухының символы десек, оның төрінде орналасқан Астана қаласын бірлік пен татулық, парасат пен сенімнің ордасы деп қабылдаймыз.

**Мулдашева Айнур,
средняя школа № 3, ученица 10 класса**

Отансыз адам – ормансыз бұлбұл. Человек, как птица, не может жить без родины. Любовь к родине рождается постепенно: к матери, к семье, к родному городу, в котором ты живёшь, к Отчизне. Именно эта любовь даёт нам право с гордостью говорить: «Я гражданин Казахстана!»

Я горжусь, что я родилась в Казахстане, это моя Родина. Об этой удивительной земле сложено много песен и легенд, красоту её передают писатели и художники. Казахстан - богатейшее государство со своим прошлым, настоящим и будущим. И моё место здесь.

Жизнь человека тесно связана с Родиной. С тем местом, где он родился. Президент Казахстана сказал: “В этом мире у нас есть лишь одна родина - это Казахстан!” Мы молодое поколение, всегда помним эти слова, потому что именно нам строить и беречь нашу страну, укреплять мир и дружбу между народами.

Сердце любого государства – это его столица. Столица моей Родины – это Астана. Когда я смотрю на город, который год от года становится краше, гордость переполняет моё сердце. Этот город завораживает, удивляет, захватывает... Трудно поверить, что за десять лет он смог превратиться в прекрасную столицу. Но это действительно так.

Молодость и блеск - визитная карточка Астаны. Посмотрите, как тянутся ввысь высотные здания, совсем не похожие одно на другое. Это стремление столицы и всего казахстанского народа к новым высотам.

Архитектура Астаны своеобразна и символична. Таких зданий больше нет нигде в мире. Невозможно не сказать о Байтереке. Это национальная гордость всего Казахстана. С высоты 97 метров можно увидеть весь город как на ладони.

Уникальные здания в Астане повсюду. Стелы и купола устремляются в высокое голубое небо. Они словно символ мощности нашего государства.

Особенно хочется выделить архитектурно-строительный комплекс, построенный в Астане по инициативе Президента Республики Казахстан Нурсултана Назарбаева.

Он включает в себя Дворец независимости, Дворец Творчества «Шабит» и монумент «Қазақ елі». Последний олицетворяет собой символ нашей государственности. Мраморная стела монумента устремилась далеко ввысь, её высота - 91 метр. Именно в этот год Казахстан обрёл независимость. Стелу живописно обрамляет колоннада длиной в 120 метров. У ее основания установлена плита, олицетворяющая Конституцию страны. На вершине «Қазақ елі» - мифическая птица Самрук.

Дворец независимости – настоящая изюминка молодой столицы Казахстана. Величественное строение удивляет внушительными масштабами и притягивает взоры посетителей своей внутренней отделкой.

Из окон дворца открывается вид на каскад искрящихся фонтанов, расположенных на придворцовой площади. Внутри здание поражает оригинальностью архитектурного замысла. Здесь можно увидеть гармоничное сочетание национального и современного стилей оформления. Элементы декора – это металлические конструкции, стилизованные под кереге, дерево, инкрустированное металлом, белый мрамор, хрусталь, стеклянные витражи, мягкие ковры с повторяющимся орнаментом на потолочных витражах.

Особая гордость дворца – Музей истории Астаны «Астана вчера, сегодня, завтра...». Он расположен на третьем этаже. Здесь подробно представлена история становления молодой столицы Казахстана. В музее даже есть сценическая площадка с оригинальной подсветкой, очень удобная для проведения экскурсий, а также кинотеатр с панорамным экраном.

Посетителям здесь также могут предложить посмотреть уникальный макет Астаны. Он занимает 8883 квадратных метра дворцовой площади. Одним взглядом можно обозреть настоящее и будущее столицы. А будущее столицы непременно будет счастливым. А как иначе?

Ведь Астана – настоящая красавица! Такой и должна быть новая столица! И это чудо подарил казахстанскому народу наш президент Н.А. Назарбаев.

Выдающейся фигурой нашего времени, человеком необыкновенных способностей и талантов является президент Республики Казахстан. Только такой человек, как Нурсултан Назарбаев, смог привести свою страну к миру и независимости, процветанию и благополучию. Благодаря ему мы живём в свободной и дружной стране, строим своё независимое государство, где есть место под солнцем каждому живущему в нём гражданину. Но чтобы Казахстан стал великой державой, нужно каждому из нас задуматься о своей роли в жизни Республики.

Ежегодно в Послании своему народу Президент ставит задачи, определяющие ход истории.

Задача, которую ставит перед нами Н.Назарбаев сегодня, это войти в число пятидесяти самых развитых стран мира. И это обязательно будет, потому что все мы, граждане Казахстана, хотим жить в крепком, стабильном и процветающем государстве. А для этого необходимо ставить перед собой посильные задачи: учиться и работать на благо Родины, вносить свой вклад в развитие молодого Казахстана. Но делать это не только из чувства ответственности за будущее, а главное из-за любви к Отчизне.

Сегодня очень неспокойно в мире: идут войны, гибнут люди из-за террористических актов, во многих государствах голодают дети. Меня радует, что на моей земле царит мир и согласие. Мы обязаны заботиться о ней, как о собственной матери. Ведь недаром слова «мать» и «Родина» стоят рядом. Я счастлива, когда счастлива моя мама, мои родные, мои друзья, моя Родина!

**Мухамеджанова Жанаргуль,
средняя школа № 3, ученица 9 класса**

Города... У каждого города есть своё предназначение. Каждый являет собой исключительность, необыкновенность, загадочность, знаменательность. Каждый имеет цель, идеал, мечту, а также методы их реализации. Первостепенные задачи стоят перед городской элитой - столицами. Их значимость очень трудно переоценить.

Столицы всегда представляли собой эталон безупречности, пример для подражания. Величественные замки, культурные центры, башни, небоскрёбы... В столицах, как правило, проживает наибольший процент населения, - её интеллектуальное, политическое, экономическое, культурное достояние. Столицы контролируют все государственные процессы, доминируют во всех сферах общественной деятельности. Эта благородная и изысканная «знать» - объект национальной гордости, символ государственного благополучия, стабильности, завершенности и гармонии, зеркало самых лучших черт страны, народа. Столица - перекрёсток важнейших транспортных линий, ядро, вокруг которого складывается и создаётся государство. Так история Астаны стала самой яркой страницей в летописи независимости Казахстана.

Перенос столицы имел огромное значение для дальнейшего развития нашего государства. Яркий пример закладки новой столицы – Вашингтон, созданный в безлюдной местности по указанию первого президента США Джорджа Вашингтона. Для Соединенных Штатов столица имела огромное политическое значение как символ освобождения от британской короны. Финляндия в начале 19-го века перенесла столицу из Турку в Хельсинки, Норвегия - из Тронхейма в Осло, Индия – из Калькутты в Дели.

Астана стала центром политической, экономической, культурной жизни нового Казахстана. Сегодня новая столица притягивает к себе не только инвестиции и новейшие технологии, но и умы и сердца людей. Казахстанцы стали мобильной и энергичной нацией. Вся страна участвовала в становлении новой столицы. В такие исторические моменты само общество меняется, люди обретают новые силы. За 10 лет валовой региональный продукт города вырос в 17 раз! Объем инвестиций в основной капитал увеличился более чем в 20 раз и достиг 400 миллиардов тенге. Это очень весомые показатели. Столица растет и движется вперед, увлекая за собой весь Казахстан.

Население Астаны - одно из самых молодых в Казахстане. Средний возраст астанчан 32 года. Сюда приезжает молодежь со всей страны - и учиться, и работать. Молодые специалисты получают достойную и хорошо оплачиваемую работу, ведь уровень жизни в столице один из самых высоких по стране. Сегодня в Астане, как и во всем Казахстане, проживают представители более ста национальностей. «Дружба народов, взаимопонимание и солидарность – вот основа, на которой мы строим

Астану и новый Казахстан!» Эти слова Президента Республики Казахстан Нурсултана Назарбаева нашли горячий отклик в сердцах казахстанцев.

За последние 10 лет облик города поменялся больше, чем за всю историю со дня основания. Архитектура Астаны – это сочетание разных стилей. В каком-то смысле каждый отвечает одному из этапов казахской истории. Восточные купола президентской резиденции напоминают о мечетях, мавзолеях и дворцах, строившихся во времена Тимура.

Особенно восхищает новый центр города на левом берегу Есиля, градостроительная идея которого была вдохновенно разработана всемирно известным архитектором Кисе Курокавой и другими зодчими.

Ее важнейший принцип - не должно быть однотипных, похожих друг на друга зданий. Другой принцип заключался в том, что Астана - это евразийский город, который отличается не механическим сложением, а гармонией, слиянием культур всех сторон света - Запада и Востока, Севера и Юга. Это была задача сложная, но реальная.

На очереди новые грандиозные проекты, такие как Хан-шатыры, комплексы «Астана – крытый город» и «Абу-Даби Плаза». Вскоре будет введен в строй киноконцертный зал на 3500 мест. С учетом погодных условий, строится крытый стадион на 30 тысяч мест. С 30 января по 6 февраля 2011 года в Казахстане пройдут VII Азиатские игры. Азиада пройдет в двух главных городах - Астане и Алматы.

Астана сегодня отличается не только архитектурой, но и преобразается в город-сад. Нурсултан Абишевич Назарбаев является первым президентом Республики Казахстан. И по настоящее время он стоит во главе нашего государства.

Первый Президент Казахстана Нурсултан Назарбаев - авторитетный и динамичный государственный деятель эпохи демократии. Большинство социальных и этнических групп населения Казахстана считает, что Назарбаев является лидером, который способен обеспечить стабильность республики и избежать социально-этнических конфликтов в течение переходного периода.

Нурсултан Абишевич Назарбаев возглавляет огромную республику, богатую природными ресурсами, объединяющую представителей более 130 национальностей. Он внес огромный вклад в развитие и процветание Казахстана: придал государственный статус казахскому языку в стране, закрыл испытательный ядерный полигон в Семипалатинске, сократил бюрократический аппарат, привлек зарубежных инвесторов и наладил добычу нефти и газа. За это время энергичный Президент написал не меньше восьми книг и бесчисленное множество статей и речей.

Он обладает невероятной жизненной силой. У него исключительная работоспособность. Он главный строитель молодого государства, первый человек страны.

Сегодня Центральная Азия – это важнейшее звено мировой экономики, региональной и глобальной систем безопасности. Впервые в истории центрально - азиатское государство – Казахстан возглавляет Организацию по

[Введите текст]

безопасности и сотрудничеству в Европе. Наше государство во главе с Президентом выполняет эту высокую миссию с четкими целями, которые поддержаны всеми государствами-участниками Организации. Уже в следующем, 2011 году Казахстан будет председателем в Организации «Исламская конференция».

«Мы должны хотеть чего-то великого, но нужно также уметь совершить великое; в противном случае это - ничтожное хотение» (Георг Вильгельм Фридрих Гегель). Я убеждена в том, что процветающее будущее страны - в руках нашего поколения, мы создаем его сегодня. Впереди нас ждут новые победы и свершения. Нам необходимо взяться за осуществление планов на процветание нашего государства, проявить трудолюбие и напористость, быть бережливыми, заботиться о близких, помогать тем, кто нуждается в помощи.

**Нұржігітова Ғалия,
школа-гимназия №8, ученица 9 класса**

Қазақстан-Еуразия кұрлығындағы мемлекет. Қазақстан-1995жылғы 30тамыздағы референдумда қабылданған Конституция бойынша-өзін демократиялық, зайырлы, құқықтық және әлеуметтік мемлекет ретінде орнықтырды.Қазақстан Республикасы-президенттік басқару нысанындағы мемлекет.Осындай мемлекеттің,яғни Қазақстан Республикасының астанасы-АСТАНА.

Астана 1998жылдың бмамырына дейін-Ақмола деп аталып келді.Астана-Қазақстан Республикасы Президентінің 1997жылғы 20қазанындағы Жарлығымен және Қазақстан Республикасы Парламентінің мақұлдауымен 1997жылғы 10желтоқсанынан бастап Қазақстан Республикасының астанасы болып жарияланды.Қазақстанның жаңа елордасы-Астананың халықаралық тұсаукесері 1998жыл өткізілді.

«Астана-мәдениет,өркениет ошағы» . Астанаға барып көргенде бар, көрмегенде бар. Бірақ Астанаға барған адамдар менің сөзімді құптайтынына кәміл сенемін. Астана менің ақындық өнерімнің ашылуына септігін тигізді деп те ойлаймын.Астанадан ерекше сезімге бөленіп,серпіліспен оралдым. Үйге келіп,қолыма қалам алып ең алғашқы өлең шумақтарымды жаздым.

АСТАНА-БАС ҚАЛА

Астана-бас қала
Жайнай бер жас қала
Балаңмын мен сенің
Жайдары-Астана

Астана жас қала
Дамушы бас қала
Егемен елімнің

[Введите текст]

Куәсі Астана,-деген өзімнің жан жүрегімнен шыққан өлең шумақтарын жаздым.Бұл әрине бір өлең жаздым енді ақын болып кеттім деп мақтануға келмейді,сонда да сіздерге менің жүрегімнен Астана ерекше орын алып,маған ерекше сарын беріп,болашаққа жаңаша көзбен қарауды үйреткенін жеткізгім келеді.

Астананың көркемде сұлу жерін,көшелерін,зәулім-зәулім ғимараттарын сөзбен жеткізу өте қиын.Астана қаласында Президент сарайы,Парламент ғимараты,Жастар сарайы,көп қабатты жаңа үйлер мен ғимараттар бар.Парламент үйінің алдында Төлі би,Қазбек би,Әйтеке бидің ескерткіштері орнатылған.Мұндағы салынып жатқан құрылыстар алыстан көз тартады.Бәйтерек ғимараты Астана тұрғындарын,жақын,алыс шетелдерден келген қонақтарды таң қалдырады.Астананың болашағы әлі алда.Ол Еуразиядағы ең әсем,сұлу,әйгілі қала болмақ.Егемен ел-тәуелсіз мемлектіміздің санаулы жылдардың ішінде әлем таныған іргелі елдің қатарына қосылуы саяси істегі ұтымды іскерліктің,төгілген маңдай тердің қарымтасы екені даусыз.Астанаға барғандар тамсанбай,таңырқамай кете алмайды.

Қазақстан Республикасының Президенті-Нұрсұлтан Әбішұлы Назарбаев. Нұрсұлтан Әбішұлы Назарбаев-Қазақстан Республикасының тұңғыш президенті.Нұрсұлтан Назарбаев-1940жылы шілденің 6 Алматы облысы Қаскелең ауданы Шамалған ауылында дүниеге келген.Президенттің еліміз бен халқымыздың алдында сіңірген еңбегі орасан зор.Оның басшылығы кезенде халқымыз азаттық алып,Қазақстан егемендікке,сосын тәуелсіздікке қол жеткізді.Мен Нұрсұлтан Әбішұлына қарап отырып қиындыққа төзе білуді,алға мақсат қойып,оған жетуді үйрендім.

Біздің президентіміз Қазақстанның әл-ауқатымен,ел экономикасын жақсартып,елдің тыныштығын сақтаудағы істері орасан зор.

Елбасы Нұрсұлтан Әбішұлының көрегендігі,біліктілігі мен ұйымдастырушылық тума таланты Қазақстан мемлектінің гүлденіп,өркендеуіне жол шқанына Астана қаласының көрік-келбеті айғақ.

Президенттің басшылығымен еліміздегі экономикалық жүйені түбегейлі реформалау,нарықтық экономикаға көшу жүзеге асырылуда.осының бәрі біздің елдің дамуының алғышарттары.

Қорытындылай келгенде;мен осындай елде туып өсіп келе жатқанымға мақтанамын.Келешекте мен де Қазақстан дамуына өзімнің үлесімді қосамын. Саған қызмет етемін,гүлденуіңе көмек беремін туған елім Қазақстан!

**Оспанова Меруерт,
средняя школа № 2, ученица 7 класса**

Астана-сердце Евразии.

Н. А. Назарбаев

Мирный и прекрасный город на Ишиме, с оригинальным архитектурным ландшафтом, с устремлениями в будущее. Конечно, это я об Астане.

Наша величаявая столица всем обязана Нурсултану Абишевичу. Это он предложил в 1994 году перенести столицу из Алматы в степную Акмолу. Президент был уверен, что перевод столицы сыграет большую роль в утверждении Казахстана как нового независимого Казахстана. Перемещение столицы было выгодным с точки зрения дальнейшего развития экономики Казахстана. Президент считал, что перевод столицы будет выгоден и для Алматы; это даст возможность осуществить новые подходы к развитию южной столицы.

Дебаты в те годы были жаркими. Не все поддерживали Главу государства, не все представляли себе, как на деле можно осуществить столь грандиозную передислокацию. Принятие решения заняло около трех лет. И все-таки мудрый Президент настоял на своем. И перенос состоялся.

Астана сегодня- это замысел долгих дней и бессонных ночей Президента страны. Если обратить внимание на Герб Астаны, то нельзя не заметить, что Герб отражает дух и менталитет всего государства. Шанырак олицетворяет общность и единение народов и культур под степным небом Казахстана, золотые колосья - олицетворение богатства и щедрости казахской земли, взгляните на Барса- именно он стал символом Казахстана, идущего по пути демократии, каменная стена- символ наших устремлений на пути защиты мира и безопасности. Именно в Гербе Астаны отражены разум и чувства казахов и всех казахстанцев, живущих на этой древней и священной земле.

Немного истории. После установления Советской власти, в 1920 году, столицей Автономной Советской Социалистической Республики стал город Оренбург. Но этот город рассматривался как временная столица автономной советской республики. После более продуманного отношения к административному устройству АССР советская власть стала думать о переносе столицы в более удобное место. Ведь Оренбург находился как бы в отдалении от основной массы казахского народа, проживающего в южных областях автономной республики. В качестве кандидатов на пост столицы были выдвинуты: Актобе, Семипалатинск, Уральск, Акмола, Шымкент, Ак-Мечеть. В 1925 г. Ак-Мечеть, бывшая крупным городом Кокандского ханства, стала столицей Казахстана. Делегаты 5-го съезда советов Казахстана переименовали Ак-Мечеть на вполне советское- Кзыл-Орда. Но как выяснилось, Кзыл-Орда подходила статусу советской столицы только по названию. В 1927 г. было начато строительство Транссибирской магистрали, которая прошла через один из самых крупных населенных пунктов Казахстана- город Алма-Ату, ранее носившей название Верный. Исходя из удобного географического положения, именно Алма-Ата была назначена столицей Казахской Автономной Советской Социалистической Республики. В 1929 году Алма-Ата стала официальной столицей. Не стану описывать все столицы Казахстана. О них знают все из учебников истории. Признаюсь, (пусть я буду не оригинальна) я люблю Астану, хотя понимаю, что Алматы есть и останется самым красивым городом Казахстана.

[Введите текст]

Президент вспоминает как на заре переноса столицы, многие иронизировали над мыслью о том, что перенос столицы уже за историю состоялся несколько раз. Давайте, мол, будем переносить столицу из города в город, пока таким образом не поднимем все города республики.

Не стоило заниматься демагогией, необходимо было понять, что самое главное- это оптимальное расположение столицы, которое позволит ей эффективно влиять на социально-экономическое развитие всех регионов страны. Президент все верно рассчитал. Он не ошибся. Он долго думал, взвешивал, советовался и в итоге- победил.

Сегодня Астана имеет свой неповторимый облик, с присущей казахскому народу духовностью. Это город с быстро развивающейся инфраструктурой, прекрасными жилыми комплексами и монументами. Астана предстает перед нами в своем неповторимом блеске. Думаю, что по изяществу и величавости мегаполис вскоре не будет уступать многим мировым столицам мира.

Я изучаю историю Казахстана, изучаю культуру казахского народа, изучаю труды нашего Президента и согласна с ним, что средневековый город Бозок можно считать прямым предком Акмолинска, а его последним потомком- Астану- столицу современного Казахстана. Что может быть прекрасней родной земли? Территория Акмолинской области огромна. Земля богата полезными ископаемыми. В ее недрах скрыты месторождения золота, урана, меди, угля и др. полезных ископаемых. Летняя степь, ее разнотравье, какая-то древняя тишина на сотни километров.

Казахстан- наша общая родина. Каждый кусочек родной земли- наш кусочек. У Родины не бывает плохих или хороших мест. Родину любят такой, какая она есть. Какой ее оставили нам предки.

Меня восхищает величественная красота Астаны и ее окрестностей. Спасибо Нурсултану Абишевичу за столь ценный подарок, который мы будем любить и лелеять, как родную мать. Я горжусь своей столицей и своей страной.

**Татаринский Владислав,
гимназия № 26, ученик 8 класса**

Пусть процветает во веки веков
наша любимая родина - Независимый Казахстан
Н.А.Назарбаев

Мы с вами живем в государстве, где шаңырақ сплотил много разных культур, национальностей. Пусть мы разные, но мы единый народ, народ Казахстана. Величайший Толе би произнес очень важные, наполненные смыслом слова: «Без единства нет толку ни в одном деле». И эти слова подтверждаются: в нашей стране нет межнациональной розни, царит согласие и мир. Все это величайшая работа Президента и общества в целом. Дух народа силен только

потому, что мы дружны, потому, что за штурвалом нашего независимого корабля стоит мудрый президент, ведущий казахстанцев в светлое будущее. Нурсултан Абишевич Назарбаев - первый Президент независимого Казахстана. Наша страна благодаря Президенту легко пережила страшнейший для многих стран мировой кризис, сохранив при этом свое благополучие. Нурсултан Назарбаев – один из самых опытных политиков и государственных деятелей современного мира, четко поставивший цель и задачи, решение которых способствует процветанию нашей Республики. Президент делает ставку на самое главное для страны - стабильность в обществе. Я очень рад, что живу в мирной и спокойной стране, что улицы моего города безопасны, а стены зданий стоят так же прочно, как и прочно заложен фундамент развивающегося Казахстана.

Сердце нашей Родины – Астана...Я могу сравнить её с пчелой. Пчела трудолюбивая, находящаяся в центральной соте и наблюдающая за обстановкой во всем улье. Поистине, Астана стала не только политическим, но и духовным, культурным центром всех этносов Казахстана.

Президент и столица, как будто в тандеме, соединяют всю страну воедино, создавая одно целое, независимое и суверенное государство, обеспечивая нам спокойную жизнь в развивающейся миролюбивой стране.

**Хасенова Айгерим,
школа-лицей № 7, ученица 8 класса**

Казахстан – роднее тебя нет!!! Милая моя Родина, золотая моя колыбель, святая моя земля казахстанская! Сколько талантливейших, образованнейших людей ты вскормила и вырастила. И среди них – Нурсултан Абишевич Назарбаев. Это имя знают от мала до велика. Именно он стоял у истоков рождения нашего государства и зарождения нового народа – казахстанцев. Людей, которые с гордостью говорят, что живут в свободной, суверенной стране. Людей, которые с уверенностью смотрят в будущее. Людей, которые ни на миг не сомневаются в правильности выбранного пути и которые смело идут к дальнейшему развитию и процветанию.

И мудрым штурманом и рулевым для казахстанцев является Н. А. Назарбаев. Наш уважаемый Нурсултан Абишевич Назарбаев обеспечивает стабильность своему народу. Ведь это под его чутким руководством страна вышла из политического, экономического и социального кризиса. Он верил и продолжает верить, что народ Казахстана будет жить уверенным в завтрашнем дне. Нурсултан Абишевич создаёт все условия для процветания и развития нашей страны.

Одним из важнейших показателей развития нашего государства стало строительство новой столицы. Астана – наша замечательная столица... город – мечта! Она питает своих «детей» собственной силой и мощью. В идеале, столица должна жить в согласии с природой. Поэтому перед градостроителями стоит дилемма – визуально сфокусировать, акцентировать и сконцентрировать внимание людей к особенностям природного ландшафта

местности. Как лупа из рассеянного света может сделать насыщенную, яркую точку, так и архитектурная «подборка» направляет и производит «ослепительно-оглушительный» эффект.

На мой взгляд, столица должна представлять собой квадрат, традиционный символ равновесия, упорядоченности, совершенства. Каждая сторона квадрата-столицы будет служить упоминанием о четырёх стихиях, четырёх сторонах света, четырёх жизненных периодах, частях дня, фазах луны. Именно такой я вижу молодую столицу Казахстана – город Астану. Говоря об Астане, нельзя не отметить, что в строительство столицы внесли вклад все казахстанцы. Мне посчастливилось не раз побывать в Астане. От последней поездки остались незабываемые впечатления: прекрасные парки с изысканными статуями, изящно сконструированные здания и масса самых разных развлечений – от цирка до исторических музеев. Я уверена, что Астана всегда будет являться символом процветания суверенного Казахстана, станет городом светлого будущего.

Любить свою страну, как любит её Н. А. Назарбаев – это мой долг и долг каждого гражданина Республики Казахстан.

**Чубенко Наталья,
средняя школа № 22, ученица 10 класса**

С древних времен культура претерпела великое множество метаморфоз, но и сегодня, как тысячи лет назад, она входит в список необходимых человечеству благ цивилизации. Именно она, её «эффект присутствия» – основной штрих к портрету любого человека, любого народа, любого государства.

Астана является столицей моей Родины. Этот город считается одним из самых красивых городов в Центральной Азии. Позиционировать себя в таком качестве – ответственная задача. Горожане, подобно скульптурам, ваяют сегодня собственный портрет – новый облик старого города, отсекая всё лишнее, под которым всё явственнее вырисовываются современные черты. Казахстан сделал громкое заявление, и ему нужно соответствовать: статус не позволяет ограничиваться лишь традиционными учреждениями культуры. Так появились в Астане уникальные сооружения: башня Байтерека с его обзорно-смотровыми залами, карта Казахстана «Атамекен», комплекс «Думан», парк «Каменных скульптур».

«Атамекен» - необычная карта, здесь в макетных экспонатах представлен весь Казахстан. Это – культурно-исторический и досуговый центр, раскрывающий культурно-историческое наследие народа, пропагандирующий патриотизм у казахстанцев, способствующий сохранению и обогащению исторической памяти общества, формированию исторического самосознания. Океанариум развлекательного центра «Думан» - капля океана посреди казахской степи – любимое место всей ребятни Астаны. Каждый год я посещаю этот прекрасный город и не перестаю

[Введите текст]

восхищаться его величием, изяществом архитектуры. Вспоминая, какой была Астана десять лет назад, я не могу не удивиться ее преобразению.

Немалый вклад в развитие и процветание столицы внес Президент Республики Казахстан – Нурсултан Абишевич Назарбаев. И на сегодняшний день город продолжает расти благодаря его усилиям. Астана является показателем высокого статуса нашего государства, культурным достоянием всего народа.

Все великие цивилизации следовали одной заповеди: никогда не пренебрегать культурным наследием прошлого. Многие культурные учреждения бывшего Целинограда сегодня приобрели новое лицо. Например, уникальное по советским временам здание Дворца целинников было отреставрировано, оснащено современным оборудованием и стало главным концертным залом столицы – Конгресс-Холлом. Второе дыхание открылось у театральной жизни Астаны: расширился репертуар театров, обновились труппы. Замечательный подарок получили поклонники оперного искусства и классического танца – Национальный театр оперы и балета имени К. Байсеитовой, который уже принимает в своих стенах фестивали международного уровня. Кстати, расположен он в бывшем Доме культуры железнодорожников.

Столица объективно имеет преимущества в культурной сфере: она находится в фокусе всей духовной жизни страны, здесь располагаются главные музеи с их уникальными коллекциями.

Астана- это лицо нашего государства, она является гордостью каждого жителя Республики Казахстан. И только благодаря труду и усилиям Президента, этот город продолжает активно развиваться. Я думаю, что еще долгое время он будет удивлять своей неповторимостью.

**Шыхалиев Рустам,
средняя школа № 2, ученик 7 класса**

...столица на Ишине- прекрасный и мирный город с оригинальным архитектурным ландшафтом с многонациональным и многоконфессиональным населением, которому свойственны чувство национального достоинства и бесконечной гордости за свою столицу и за свою страну.

Н. Назарбаев

Историю должна творить молодость. История нашего государства сегодня творится в самой молодой столице- Астане. И хотя она еще совсем молодая, тем не менее она известна всем. Всего за несколько лет этот город для миллионов наших сограждан стал настоящим сердцем нашей Родины.

Как и всякое сердце, новая столица сумела поднять национальный дух и национальное самосознание.

Наша учительница по истории Яковенко Елена Анатольевна рассказывала нам много интересного об Астане, о нашем Президенте; и в свое сочинение я хочу включить, прежде всего, ее рассказ о нашей столице и о роли Главы государства в решении вопроса о переносе столицы Казахстана из Алматы в Астану (тогда в Акмолу).

Астана-символ обновления Казахстана. Это символ веры народа в свои собственные силы. Это символ надежды и уверенности нации, обретшей свободу и независимость.

Как говорила Елена Анатольевна, существовал ряд обстоятельств, который наталкивал Президента на необходимость смены столицы. Поначалу мало кто верил, что такой перенос возможен. Но гений нашего Лидера подсказывал, что решение принято и нужно его осуществить.

Долгие годы столицей Казахстана был город Алматы, раскинувшийся на десятки километров вдоль белоснежного хребта Алатау. В трудах выдающегося ученого М. Х. Дулати рассказывается о городе Алмалык в предгорьях Алатау. На основе исследований известный археолог К. М. Байжанов доказал, что город Алматы сформировался именно на этом месте в X-XI веках. Став в 1929 году столицей, Алматы стремительно разрастался. Этот город стал родным для многих казахстанцев. Но реалии настоящего заставили нас и Президента по-новому подойти к отбору новой столицы и поэтому в 1994 году было принято решение перенести столицу более чем на 1000 км, в степную Акмолу.

Я считаю, что Нурсултан Абишевич поступил мудро, приняв такое решение. Акмола находится в центре Казахстана, на пересечении крупных транспортных магистралей. Кроме того, город расположен так, что из него легко можно выйти на другие зарубежные страны. Имеется и ряд других преимуществ, в частности, имеются обширные территории для строительства новых зданий и микрорайонов, и ограничений этому нет. Плюс ко всему, в Акмоле существует и может сохраняться нормальная экологическая обстановка. Всех достоинств и перечислять не нужно, недостатков в решении не было. 20 октября 1997 г Президентом был подписан Указ «Об объявлении г. Акмолы столицей Республики Казахстан».

Самое интересное, что перенос столицы прошел в стремительном темпе. Все удивились, что переезд состоялся очень быстро и с большим энтузиазмом людей.

На этом месте хочется снова окунуться в историю. Ведь история изобилует переносами столиц государств. Причины этому разные: от меркантильных до поистине вселенских. И наш Казахстан не исключение. Я не знаю, можно ли считать рекордом, что в течение 20-го века столицами нашего государства были целых 5 городов. Удивительно другое, что, изучая материалы истории Великой Степи, главными ставками всех тюркских племен были города, расположенные именно на территории современного Казахстана. Это

касается, прежде всего, таких городов, как Суяб, Кулан, Тараз, Баласагун, Сыгнак и др. Эти города известны Европе как важнейшие транспортные узлы, через которые проходил обмен товарами между Европой и Азией.

В 2001 г. Казахстан посетил Его Святейшество Папа Римский Иоанн Павел II, который произнес: «Я знаю, что некогда важными центрами культуры были Отрар, Туркестан, Тараз, Баласагун. В них проживали выдающиеся деятели искусства и истории, начиная с Абу Наср аль-Фараби...»

Из исторических хроник точно известно, что город Суяб был одним из главных городов Тюркского каганата; города Кулан и Тараз некогда служили ставками Карлукского каганата. Баласагун был столицей могущественного государства Караханидов Сыганак- столицей кипчакского ханства.

С началом присоединения казахских жузов к России столицей Степного края стал Оренбург (1920 г). Тогда Казахстан назывался Автономной Советской Социалистической Республикой. В 1925 г. столицей стал Ак-Мечеть (современная Кызыл-Орда). В 1927 году на карте Казахстана появилось новое название- Алма-Ата, которая официально столицей стала в 1929 г. И только в 1997 г. бывший Целиноград стал столицей Акмолой. 8-го ноября 1997 г. в новую столицу были перевезены атрибуты государственной власти- Флаг, Герб и Президентский штандарт.

Интересно, что Целиноград тоже побывал столицей Казахской Советской Социалистической Республики, но позже этот город стал столицей суверенного Казахстана, пройдя ряд переименований: Целиноград- Акмола- Астана.

Надеюсь, что на хронике многочисленных переносов столиц Казахстана **можно поставить точку**. Поставлю точку и на экскурсии в историю столиц Казахстана.

Итак, Астана! Кстати, Акмола была переименована в Астану Указом нашего Президента 6-го мая 1998 г. Именно с таким броским, поэтичным названием новая столица вступила в третье тысячелетие. Жаль, что мое сочинение не прочтет сам Президент. Мне хочется поблагодарить нашего выдающегося Лидера за его дальновидность, за настойчивость, за то, что он сумел воплотить свои мечты о новой столице в реальность.

Спасибо Нурсултану Абишевичу за неповторимый облик Главного города страны, за потрясающие фонтаны и скульптурные композиции, за памятники, хранящие историю страны. Рядом с Верховным судом находится памятник трем биям: Толе, Казыбек и Айтеке- как символ справедливости, мудрости и национального единения. В самом центре столичного сквера находится памятник поэту и писателю Сакену Сейфуллину- основоположнику современной казахской литературы. А Байтерек, высотой 97 метров, является уникальным и не имеет аналогов в мире. Мои родители были на открытии Байтерека. Они любовались этим грандиозным сооружением и сказали мне тогда, что Байтерек является визитной карточкой Астаны. А наша учительница сказала, что архитекторами этого чуда являются

[Введите текст]

А. Рустамбеков, С. Базарбаев, Ж. Айтбалаев, М. Ванштейн и возведен он был всего за полгода. Авторитетное международное жюри Союза архитекторов присудило монументу Гран-при, как лучшему проекту и постройке 2002 года среди стран Содружества.

Астана растет! Наши казахстанские специалисты подсчитали, что к 2030 году в Астане будут проживать 1,5 млн человек. Увеличение численности населения должно сопровождаться и увеличением жилых площадей. В этом отношении столичные власти действуют очень решительно и с размахом.

Сегодня в Астане успешно работают балетная группа Национального театра оперы и балета, эстрадно-симфонический оркестр «Астана», драматические театры и музеи. Конечно, всего в моем сочинении не перечесать. Одно могу сказать с уверенностью: то, что наша столица самая красивая, самая яркая, самая посещаемая - в этом заслуга самого умного и дальновидного Президента современности Нурсултана Абишевича Назарбаева.